

การคำนวณสมการสถานะโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์

STATE SPACE COMPUTATIONS

โดย

นาย เปรมปรีดี ลีตระกูล

นาย วุฒินันท์ รูปหอม

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน... 45721
วัน, เดือน, ปี... 3 ก.พ. 2546

b.....
i.....

ปริญญานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต
สาขาวิศวกรรมระบบควบคุม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ปีการศึกษา 2544

11 23 432

ปริญญาโทปีการศึกษา 2544

ภาควิชาวิศวกรรมระบบควบคุม

คณะวิศวกรรมศาสตร์สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

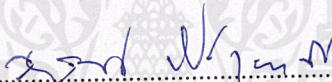
เรื่อง การคำนวณสมการสถานะโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์

(State Space Computations)

ผู้จัดทำ

1. นาย เปรมปรีดี ลีตระกูล รหัส 42015274

2. นาย วุฒินันท์ ชูปหอม รหัส 42015280

อาจารย์ที่ปรึกษา

(รศ.วิพันธ์ ปรึษาพานิช)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การคำนวณสมการสถานะโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์

นาย เปรมปรีดี ลีตระกูล

นาย วุฒินันท์ ฐูปหอม

รศ. วิพันธ์ ปรีชาพานิช อาจารย์ที่ปรึกษา

ปีการศึกษา 2544

บทคัดย่อ

ปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้ นำเสนอการประยุกต์ใช้โปรแกรม MATLAB โปรแกรม MAPLE และโปรแกรม MATHCAD สำหรับศึกษาการคำนวณสมการสถานะเพื่อทำการเปรียบเทียบข้อดี-ข้อด้อยของแต่ละโปรแกรม

ได้ทำการศึกษาการคำนวณสมการสถานะที่ใช้ในระบบควบคุมโดยแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนแรก ทำการศึกษาผลงานวิจัยของ Ayowale B. Ogunye และ Alexander Penlidis (เอกสารอิงลำดับที่1) โดยทำการศึกษาเกี่ยวกับเรื่อง State Transition Matrix and Solution of Linear Time-Invariant Continuous-Time State Equation, Discretization of Continuous-Time State Space Equations, Solution of Discrete-Time State Space Equation, State Space Representations of Discrete-Time Systems แล้วทำการเปลี่ยนจากโปรแกรม MAPLE มาเป็นโปรแกรม MATLAB และโปรแกรม MATHCAD และทำการเปรียบเทียบการใช้งานของทั้ง 3 โปรแกรม

ส่วนที่สองเป็นการใช้โปรแกรมทั้ง 3 นี้มาวิเคราะห์สมการสถานะว่าสามารถควบคุมและตรวจตราได้หรือไม่ (Controllability and Observability) รวมไปถึงการออกแบบรีกยูเลเตอร์ (Regulator) และออปเซิร์ฟเวอร์ (Observer)

STATE SPACE COMPUTATIONS

Prempee Leetakol

Wuttinun Thoophom

Associate Professor Wipun Preechapanich Advisor

2001

Abstract

This project presents a study of state space computations using MATLAB, MAPLE and MATHCAD programs. The advantage and disadvantage of each program are compared.

The computations are studied in two parts. The first part follows the research paper of Ayowale B. Ogunye and Alexander Penlidis (Reference No 1.) daily about State Transition Matrix, Solution of Linear Time-Invariant Continuous-Time State Equation, Discretization of Continuous-Time State Space Equations, Solution of Discrete-Time State Space Equation, State Space Representations of Discrete-Time Systems.

The second part, the three programs are applied to study further aspects of control theory. These are controllability, observability, design of regulator and observer.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	i
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ii
สารบัญ	iii
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 MATLAB PROGRAM	2
1.2 MATHCAD PROGRAM	3
1.3 MAPLE PROGRAM	3
บทที่ 2 State Transition Matrix and Solution of State Space Equations	4
2.1 ทฤษฎี	4
2.2 การทดลองที่ 1 State Transition Matrix	7
2.3 การทดลองที่ 2 Solution of the Linear Time-Invariant State Equation	10
2.4 การทดลองที่ 3 Discretization of Continuous-Time State Space Equations	15
2.5 การทดลองที่ 4 Solution of the Discrete-Time State Space Equation	18
บทที่ 3 State Space Representations of Discrete-Time Systems	24
3.1 ทฤษฎี	24
3.2 การทดลองที่ 5 Controllable Canonical Method	28
3.3 การทดลองที่ 6 Observable Canonical Form	35
3.4 การทดลองที่ 7 Jordan or Diagonal Canonical Method	43
3.5 การทดลองที่ 8 Controllability	47
3.6 การทดลองที่ 9 Observability	51
บทที่ 4 Regulator and Observer design	55
4.1 ทฤษฎี	55
4.2 การทดลองที่ 10 Regulator design	57
4.3 การทดลองที่ 11 Observer design	62
บทที่ 5 บทสรุปและวิจารณ์	66

ภาคผนวก	68
ภาคผนวก ก. ตัวอย่างการใช้คำสั่งต่างๆ ในโปรแกรม MATLAB	68
ภาคผนวก ข. ตัวอย่างการใช้คำสั่งต่างๆ ในโปรแกรม MAPLE	73
ภาคผนวก ค. ตัวอย่างการใช้คำสั่งต่างๆ ในโปรแกรม MATHCAD	74
กิตติกรรมประกาศ	76
บรรณานุกรม	77

บทที่ 1

บทนำ

เนื่องด้วยสมการสถานะเป็นสมการที่มีการใช้อย่างแพร่หลายและสามารถประยุกต์ใช้งาน
ได้หลายอย่างทั้งทางด้านไฟฟ้า, เครื่องกลและระบบควบคุม ซึ่งในการวิเคราะห์ปกติอาจจะยุ่งยาก
และเกิดการผิดพลาดได้ง่าย ดังนั้นในปัจจุบันจึงมีโปรแกรมต่าง ๆ ออกมาใช้คำนวณทาง
คณิตศาสตร์มากมาย เราจึงเลือกบางโปรแกรมที่นิยมใช้ทั่วไปมาทำการคำนวณเปรียบเทียบกันเพื่อ
ให้เห็น ข้อดี-ข้อด้อย ของโปรแกรมต่าง ๆ ที่มาใช้ในการวิเคราะห์สมการสถานะโดยทำการศึกษา
ผลงานวิจัยของ Ayowale B. Ogunye และ Alexander Penlidis (เอกสารอิงลำดับที่1) โดยทำการศึกษา
เกี่ยวกับเรื่อง State Transition Matrix, Solution of Linear Time-Invariant Continuous-Time
State Equation, Discretization of Continuous-Time State Space Equations, Solution of Discrete-
Time State Space Equation, State Space Representations of Discrete-Time Systems โดยใช้
โปรแกรม MATLAB และโปรแกรม MATHCAD แทนการใช้โปรแกรม MAPLE แล้วทำการ
เปรียบเทียบผลที่ได้จากทั้ง 2 โปรแกรม จากนั้นจึงทำการวิเคราะห์ในเรื่องความสามารถควบคุมได้
และตรวจตราได้ (Controllability and Observability) และการออกแบบ Regulator และ Observer

1.1 MATLAB PROGRAM

โปรแกรม MATLAB เป็นโปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการคำนวณทางคณิตศาสตร์เพื่อแก้ปัญหาทางด้านวิทยาศาสตร์และวิศวกรรม โปรแกรม MATLAB ประกอบด้วย โปรแกรมคำนวณพื้นฐาน (base program) สำหรับการคำนวณทางคณิตศาสตร์ทั่วไป และเครื่องมือเฉพาะด้าน (toolbox) สำหรับการคำนวณเฉพาะสาขาทาง วิทยาศาสตร์ และ วิศวกรรม สาขาใดสาขาหนึ่งโดยเฉพาะ เช่น เครื่องมือเฉพาะสาขาระบบควบคุม (Control System Toolbox) เป็นโปรแกรมคำนวณโดยเฉพาะสำหรับวิศวกรรมระบบควบคุม

โปรแกรม MATLAB ได้จัดเตรียมเครื่องมือสำหรับแก้ปัญหาเกี่ยวกับการคำนวณด้าน วิทยาศาสตร์ และ วิศวกรรม โดยผู้ใช้ไม่ต้องเขียนโปรแกรมเช่นเดียวกับภาษาคอมพิวเตอร์ทั่วไป เครื่องมือช่วยแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ของโปรแกรม MATLAB ประกอบไปด้วย การคำนวณเชิงเลข การคำนวณด้านเมตริก และภาพกราฟิก

โปรแกรม MATLAB เป็นโปรแกรมที่ออกแบบมาเพื่ออำนวยความสะดวกในการคำนวณทางคณิตศาสตร์โดยเฉพาะอย่างยิ่งการคำนวณเกี่ยวกับเวกเตอร์และเมตริกซ์ทั้งในระบบจำนวนจริงและระบบจำนวนเชิงซ้อน ดังนั้นโปรแกรม MATLAB จึงได้นำไปใช้งานกันอย่างแพร่หลายในการคำนวณและวิเคราะห์โปรแกรม MATLAB จะมีการกำหนดฟังก์ชันคณิตศาสตร์ ค่าตัวแปร และคำสั่งที่ใช้ในการจัดการไฟล์ และ ไดเรกทอรี(Directory) ทั้งนี้ก็เพื่ออำนวยความสะดวกต่อผู้ใช้งาน

1.2 MATHCAD PROGRAM

โปรแกรม MATHCAD นี้เป็นโปรแกรมที่ถูกสร้างให้สามารถใช้งานได้ง่ายและมีประสิทธิภาพสูงเหมาะกับการใช้แก้สมการทางคณิตศาสตร์ที่มีความยุ่งยากได้ดี เนื่องจากตัวโปรแกรมมีความยืดหยุ่นต่อการใช้งาน สามารถพิมพ์สมการ, ข้อความ, กราฟลงไปตรงส่วนใดก็ได้ภายใน Worksheet ในด้านการขอความช่วยเหลือ (Help) จะเป็นแบบ On – line สามารถช่วยแก้ปัญหาที่เกิดจากการใช้คำสั่งที่ผิดรูปแบบได้

คุณลักษณะโดยทั่วไปของโปรแกรมคือ มีตัวอย่างของ Worksheet ซึ่งสามารถดูได้จาก Resource Center, รองรับการทำงานกับระบบปฏิบัติการ Windows 98, me, 2000 ได้, มีค่าความถูกต้องด้วยทศนิยม 15 ตำแหน่ง, การประมวลผลแบบ Symbolic จะทำให้ได้คำตอบที่แท้จริง

1.3 MAPLE PROGRAM

โปรแกรม MAPLE เป็นโปรแกรมที่มีความสามารถสูงมากโปรแกรมหนึ่ง ใช้ในการคำนวณขั้นสูงทางคณิตศาสตร์จำพวกพีชคณิต แคลคูลัส คณิตศาสตร์ดิสครีต กราฟฟิกและการคำนวณเชิงเลข เนื่องจากมันเป็นโปรแกรมที่ใช้งานได้ง่ายเพราะมีแพ็คเกจ (package) เป็นตัวเก็บฟังก์ชันการคำนวณทางไว้ภายในแล้วจึงสามารถเรียกใช้ได้ทันที แต่ถ้าไม่มีก็สามารถสร้างฟังก์ชันการคำนวณขึ้นมาใช้เองก็ได้

บทที่ 2

State Transition Matrix and Solution of Equation

ทฤษฎี

State Transition Matrix เราสามารถเขียนสมการ State Space ของ Linear Time-Invariant ของระบบดังนี้

$$dX/dt = AX + BU \quad (1)$$

$$Y = CX + DU \quad (2)$$

$$X(t_0) = X_0 \quad (3)$$

เมื่อ

A เป็น Matrix ที่มีขนาดเป็น $n \times n$

B เป็น Matrix ที่มีขนาดเป็น $n \times r$

C เป็น Matrix ที่มีขนาดเป็น $m \times n$

D เป็น Matrix ที่มีขนาดเป็น $m \times r$

X เป็น state ที่มีขนาดเป็น $n \times 1$

U เป็น input vectors ที่มีขนาดเป็น $r \times 1$

ดังนั้นผลเฉลยของสมการที่ (1) คือ

$$X(t) = e^{A(t-t_0)} X(t_0) + \int_{t_0}^t e^{A(t-\tau)} BU(\tau) d\tau \quad (4)$$

กำหนดให้ $\Phi(t) = e^{At}$ เป็น State Transition Matrix

ดังนั้น State Transition Matrix สามารถหาได้โดย

$$\Phi(t) = e^{At} = L^{-1}[(sI-A)^{-1}] \quad (5)$$

เมื่อ L เป็น laplace transform operator และ $\Phi(t)$ สามารถหาค่าได้โดยทำการแปลง Matrix A เป็น Matrix เส้นทแยงมุมและมีค่า eigenvalues ต่างกัน หรือหาได้โดยการแปลง Matrix A ให้อยู่

ในรูป Jordan canonical form ถ้าค่า eigenvalues ซ้ำกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

$$\Phi(t) = e^{At} = P \begin{bmatrix} e^{\lambda_1 t} & 0 & \dots & 0 \\ 0 & e^{\lambda_2 t} & \dots & 0 \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ 0 & 0 & \dots & e^{\lambda_n t} \end{bmatrix} P^{-1} \quad (6)$$

เมื่อ P เป็น Matrix ทะแยงมุม และ $\lambda_1 \dots \lambda_n$ เป็นค่าของ eigenvalues ที่ต่างกันของ Matrix A ถ้า eigenvalues ของ Matrix A ซ้ำกัน ดังนั้น

$$\Phi(t) = e^{At} = S e^{Jt} S^{-1} \quad (7)$$

เมื่อ J เป็น Jordan canonical form และ S เป็น Transformation Matrix

Solution of the Linear Time-Invariant State Equation

เราสามารถหาผลเฉลยของสมการที่ (1) ได้ดังนี้

$$X(t) = e^{A(t-t_0)} X(t_0) + \int_0^{t-t_0} e^{A(t-\tau)} B U(\tau) d\tau \quad (8)$$

Discretization Continuous-Time State Equations

ถ้าสมการที่ (1) อยู่ในรูป Discretization Continuous-Time State Equations ที่เกิดจาก simple and hold device (zero-order hold sampling) เราสามารถหาสมการได้จาก

$$X[(k+1)T] = e^{AT} X(kT) + \int_0^T e^{A\lambda} B U(kT) d\lambda \quad (9)$$

เมื่อ $\lambda = T-t$, $t = kT$, และ T เป็น sampling time ถ้าเรากำหนดให้

$$G(T) = e^{AT} \quad (10a)$$

$$H(T) = \left(\int_0^T e^{A\lambda} d\lambda \right) B \quad (10b)$$

ดังนั้น สมการที่ (9) จะกลายเป็น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

$$\mathbf{X}[(k+1)T] = \mathbf{G}(T)\mathbf{X}(kT) + \mathbf{H}(T)\mathbf{U}(kT) \quad (11)$$

Output ของสมการจะกลายเป็น

$$\mathbf{Y}(kT) = \mathbf{C}\mathbf{X}(kT) + \mathbf{D}\mathbf{U}(kT) \quad (12)$$

Solution of the Discrete -Time State Space Equation

พิจารณา Discrete -Time State Space system ในสมการที่ (11) ดังนั้นผลเฉลยของสมการนี้จะได้เป็น

$$\mathbf{X}(k) = \mathbf{Z}^{-1}[(z\mathbf{I}-\mathbf{G})^{-1}z]\mathbf{X}(0) + \mathbf{Z}^{-1}[(z\mathbf{I}-\mathbf{G})^{-1}\mathbf{H}\mathbf{U}(z)] \quad (13)$$

ดังนั้น State Transition Matrix คือ

$$\mathbf{G}_k = \mathbf{Z}^{-1}[(z\mathbf{I}-\mathbf{G})^{-1}z] \quad (14)$$

เมื่อ \mathbf{Z} เป็น z transform operator ดังนั้นสมการที่ (13) สามารถเขียนได้เป็น

$$\mathbf{X}(k) = \mathbf{Z}^{-1}\{[z\mathbf{I}-\mathbf{G}]^{-1}\}[z\mathbf{X}(0) + \mathbf{H}\mathbf{U}(z)]\} \quad (15)$$

ดังนั้น pulse transfer function Matrix (Matrix ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ระหว่าง input และ output ของกระบวนการ) คือ

$$\mathbf{F}(k) = \mathbf{Z}^{-1}[\mathbf{C}(z\mathbf{I}-\mathbf{G})^{-1}\mathbf{H} + \mathbf{D}] \quad (16)$$

Output สามารถเขียนในรูปของ pulse transfer function Matrix ดังนี้

$$\mathbf{Y}(k) = \sum_{j=0}^k \mathbf{F}(k-j)\mathbf{U}(j) \quad (17)$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การทดลองที่ 1 State Transition Matrix

จากสมการที่ (5) เมื่อกำหนดให้

$$A = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ -2 & -3 \end{pmatrix} \quad B = \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix} \quad X_0 = \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix} \quad U = 1$$

ส่วนของโปรแกรม MATLAB

```
function[Y]=Ex1
```

```
syms s
```

```
A=[0 1;-2 -3]
```

```
I=iden(A);
```

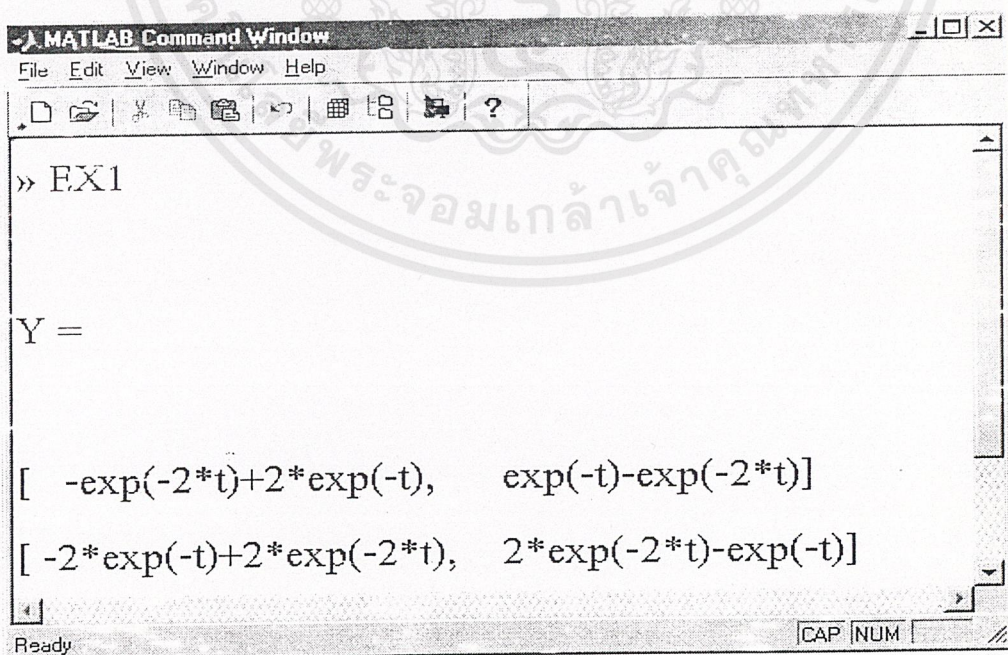
```
Y=ilaplace(inv(s.*I-A))
```

```
function[I]=Iden(A)
```

```
B=inv(A);
```

```
I=A*B;
```

ผลที่ได้จากการใช้โปรแกรม MATLAB


```

MATLAB Command Window
File Edit View Window Help
[Icons]
>> EX1

Y =

[ -exp(-2*t)+2*exp(-t),    exp(-t)-exp(-2*t)]
[ -2*exp(-t)+2*exp(-2*t),  2*exp(-2*t)-exp(-t)]

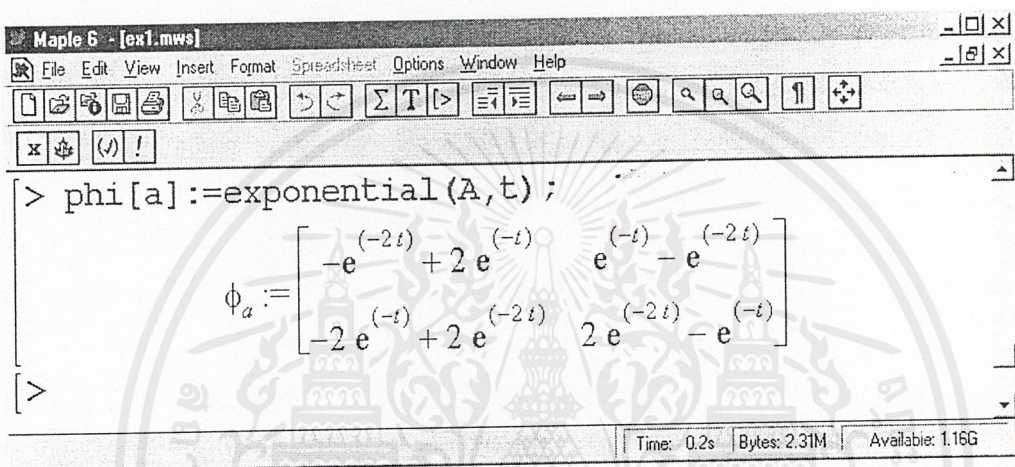
Ready
CAP NUM
  
```

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนของโปรแกรม MAPLE

```
>A:=Matrix([[0,1],[-2,-3]]);
>B:=Matrix([[0],[1]]);
>Xo:=Matrix([[1],[1]]);
>U:=1;
>with(linalg,exponential);
```

ผลที่ได้จากการใช้โปรแกรม MAPLE

The screenshot shows the Maple 6 interface with the following command and output:

```
> phi[a]:=exponential(A,t);
```

$$\phi_a := \begin{bmatrix} -e^{(-2t)} + 2e^{(-t)} & e^{(-t)} - e^{(-2t)} \\ -2e^{(-t)} + 2e^{(-2t)} & 2e^{(-2t)} - e^{(-t)} \end{bmatrix}$$

At the bottom of the window, the status bar shows: Time: 0.2s, Bytes: 2.31M, Available: 1.16G.

ส่วนของโปรแกรม MATHCAD พร้อมผลที่ได้

$$A := \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ -2 & -3 \end{pmatrix} \quad B := \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix} \quad I := \text{identity}(\text{rows}(A)) \quad I = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$$

$$C(s) := (s \cdot I - A)^{-1} \rightarrow \begin{bmatrix} \frac{(s+3)}{(s^2+3s+2)} & \frac{1}{(s^2+3s+2)} \\ \frac{-2}{(s^2+3s+2)} & \frac{s}{(s^2+3s+2)} \end{bmatrix}$$

$$D1(t) := \frac{(s+3)}{(s^2+3s+2)} \text{ invlaplace, } s \rightarrow -\exp(-2t) + 2 \cdot \exp(-t)$$

$$D2(t) := \frac{1}{(s^2+3s+2)} \text{ invlaplace, } s \rightarrow -\exp(-2t) + \exp(-t)$$

$$D3(t) := \frac{-2}{(s^2+3s+2)} \text{ invlaplace, } s \rightarrow 2 \cdot \exp(-2t) - 2 \cdot \exp(-t)$$

$$D4(t) := \frac{s}{(s^2+3s+2)} \text{ invlaplace, } s \rightarrow 2 \cdot \exp(-2t) - \exp(-t)$$

$$\Phi(t) := \begin{pmatrix} D1(t) & D2(t) \\ D3(t) & D4(t) \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} -\exp(-2t) + 2 \cdot \exp(-t) & -\exp(-2t) + \exp(-t) \\ 2 \cdot \exp(-2t) - 2 \cdot \exp(-t) & 2 \cdot \exp(-2t) - \exp(-t) \end{pmatrix}$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สรุปผลการทดลองที่ 1

จากการทดลองจะพบว่า เมื่อเราใช้โปรแกรม MAPLE ในการคำนวณจะพบว่าทำได้สะดวกที่สุดเนื่องจากโปรแกรม MAPLE มีแพ็คเกจในการคำนวณเอาไว้แล้วจึงสามารถเรียกใช้ได้ทันทีทำให้ลดเวลาการทำงานของโปรแกรมลง แต่โปรแกรม MATLAB, MATHCAD ก็สามารถทำได้เช่นกันแต่ต้องทำการแก้สมการต่าง ๆ ตามลำดับการคำนวณซึ่งผลที่ได้ก็มีค่าไม่แตกต่างกัน โดยโปรแกรม MATHCAD จะมีการใช้งานที่ยุ่งยากที่สุดเนื่องจากไม่สามารถทำการซิมโบลิกในโหมดของโปรแกรมมิ่ง(programming) ดังนั้นเราจึงต้องทำการหาค่าอินเวอร์สลาปลาซ(inverse laplace) ที่ละตัวแล้วจึงนำค่าที่ได้เข้าไปใส่ในเมทริกซ์ทำให้เสียเวลามาก

การทดลองที่ 2 Solution of Linear Time-Invariant State Equation

จากสมการที่ (8) เมื่ออินทิเกรตเมทริกซ์เป็นดังการทดลองที่ 1

ส่วนของโปรแกรม MATLAB

```
function[mA]=Ex2

syms s t tt t0
A=[0 1;-2 -3];
B=[0;1];
X0=[1;1];
U=1;
I=iden(A);
mA=ilaplace(inv(s.*I-A));
mB=subs(mA,(t-tt));
mC=(mB*B*U);
mD=(int(mC,t0,t))
```

ผลที่ได้จากการใช้โปรแกรม MATLAB

```

MATLAB Command Window
File Edit View Window Help
[Icons]
» ex2

Xt =

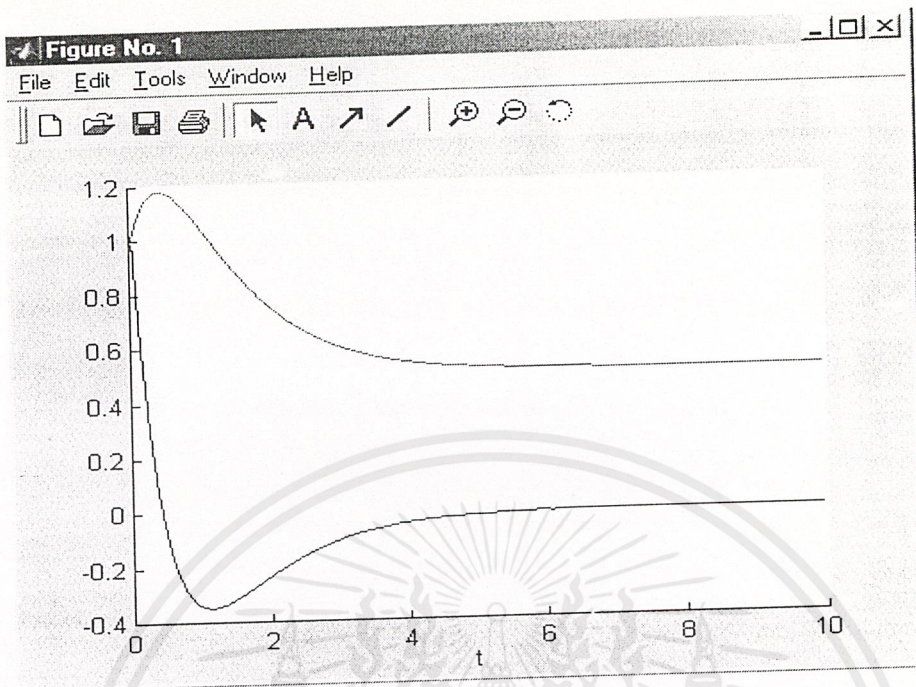
[-3/2*exp(-2*t)+2*exp(-t)+1/2]
[-2*exp(-t)+3*exp(-2*t)]

Ready NUM

```

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จะได้กราฟดังนี้

ส่วนของโปรแกรม MAPLE

```
> A:=Matrix([[0,1],[-2,-3]]);
> B:=Matrix([[0],[1]]);
> Xo:=Matrix([[1],[1]]);
> U:=1;
> lindif:=proc(A,B,U,xto,tto,solution)
> local mA,mB,mC,mD,mE;
> with(linalg,exponential);
> mA:=exponential(A,t);
> mB:=subs(t=tt,eval(mA));
> mC:=evalm(mB*B*U);
> mD:=map(int,mC,tt=tto..t);
> mE:=evalm(subs(t=t-tto,eval(mA))&*xto);
> solution:=(evalm(mE+mD));
> end;
```

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลที่ได้จากการใช้โปรแกรม MAPLE

```
Maple 6 - [ex2_MAS.mws]
File Edit View Insert Format Spreadsheet Options Window Help
[Icons] [Σ] [T] [>] [←] [→] [↺] [↻] [↷] [↶] [↸] [↹] [↺] [↻] [↷] [↶] [↸] [↹]

> linalg(A,B,U,Xo,0,'Xt');
      [ -3/2 e(-2t) + 2 e(-t) + 1/2 ]
      [ -2 e(-t) + 3 e(-2t) ]

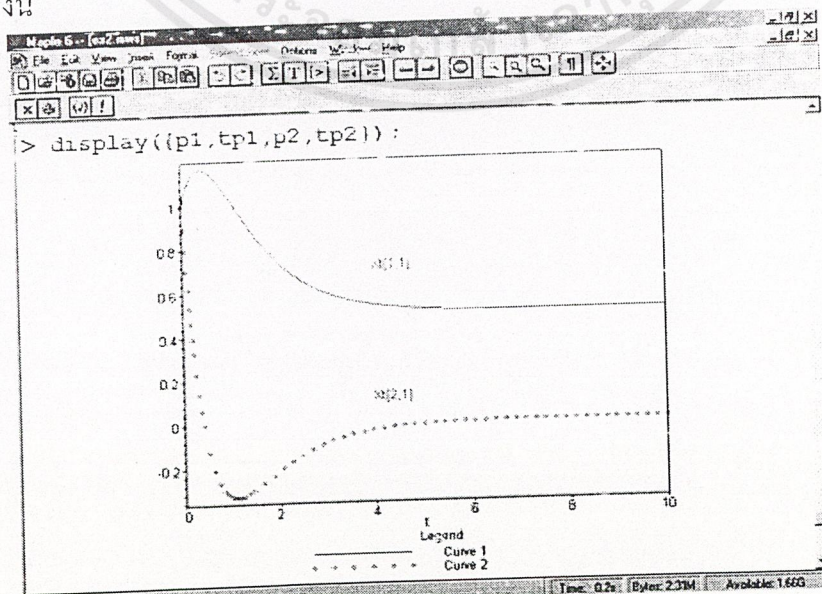
> X[t]=eval(Xt);
      [ -3/2 e(-2t) + 2 e(-t) + 1/2 ]
      [ -2 e(-t) + 3 e(-2t) ]

>
Time: 2.6s Bytes: 2.94M Available: 1.14G
```

เมื่อนำการทดลองที่ 2 มา plot กราฟด้วยคำสั่ง

```
>p1 := plot
(Xt[1,1],t=0..10,axes=boxed,style=line,thickness=0):
>p2 := plot
(Xt[2,1],t=0..10,axes=boxed,style=point,thickness=3):
>with(plots):
>tp1:=textplot([4,.7,'Xt[1,1]'],align={ABOVE,RIGHT}):
>tp2:=textplot([4,.1,'Xt[2,1]'],align={ABOVE,RIGHT}):
display({p1,tp1,p2,tp2});
```

จะได้กราฟดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนของโปรแกรม MATHCAD พร้อมผลที่ได้

$$A := \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ -2 & -3 \end{pmatrix} \quad B := \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix} \quad X_0 := \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix} \quad U := 1$$

$$I := \text{identity}(\text{rows}(A)) \quad I = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$$

$$C(s) := (s \cdot I - A)^{-1} \cdot I \rightarrow \begin{bmatrix} \frac{(s+3)}{(s^2+3s+2)} & \frac{1}{(s^2+3s+2)} \\ \frac{-2}{(s^2+3s+2)} & \frac{s}{(s^2+3s+2)} \end{bmatrix}$$

$$D1(t) := \frac{(s+3)}{(s^2+3s+2)} \text{ invlaplace, } s \rightarrow -\exp(-2 \cdot t) + 2 \cdot \exp(-t)$$

$$D2(t) := \frac{1}{(s^2+3s+2)} \text{ invlaplace, } s \rightarrow -\exp(-2 \cdot t) + \exp(-t)$$

$$D3(t) := \frac{-2}{(s^2+3s+2)} \text{ invlaplace, } s \rightarrow 2 \cdot \exp(-2 \cdot t) - 2 \cdot \exp(-t)$$

$$D4(t) := \frac{s}{(s^2+3s+2)} \text{ invlaplace, } s \rightarrow 2 \cdot \exp(-2 \cdot t) - \exp(-t)$$

$$\Phi(t) := \begin{pmatrix} D1(t) & D2(t) \\ D3(t) & D4(t) \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} -\exp(-2 \cdot t) + 2 \cdot \exp(-t) & -\exp(-2 \cdot t) + \exp(-t) \\ 2 \cdot \exp(-2 \cdot t) - 2 \cdot \exp(-t) & 2 \cdot \exp(-2 \cdot t) - \exp(-t) \end{pmatrix}$$

$$X1(t) := \Phi(t) \cdot X_0 \rightarrow \begin{pmatrix} -2 \cdot \exp(-2 \cdot t) + 3 \cdot \exp(-t) \\ 4 \cdot \exp(-2 \cdot t) - 3 \cdot \exp(-t) \end{pmatrix}$$

$$\Phi(t) \text{ substitute } , t = t - \tau \rightarrow \begin{pmatrix} -\exp(-2 \cdot t + 2 \cdot \tau) + 2 \cdot \exp(-t + \tau) & -\exp(-2 \cdot t + 2 \cdot \tau) + \exp(-t + \tau) \\ 2 \cdot \exp(-2 \cdot t + 2 \cdot \tau) - 2 \cdot \exp(-t + \tau) & 2 \cdot \exp(-2 \cdot t + 2 \cdot \tau) - \exp(-t + \tau) \end{pmatrix}$$

$$E1(t) := \int_0^t -\exp(-2 \cdot t + 2 \cdot \tau) + 2 \cdot \exp(-t + \tau) \, d\tau \rightarrow \frac{3}{2} + \left(\frac{1}{2} - 2 \cdot \exp(t) \right) \cdot \exp(-2 \cdot t)$$

$$E2(t) := \int_0^t -\exp(-2 \cdot t + 2 \cdot \tau) + \exp(-t + \tau) \, d\tau \rightarrow \frac{1}{2} + \left(\frac{1}{2} - \exp(t) \right) \cdot \exp(-2 \cdot t)$$

$$E3(t) := \int_0^t 2 \cdot \exp(-2 \cdot t + 2 \cdot \tau) - 2 \cdot \exp(-t + \tau) \, d\tau \rightarrow -1 + (-1 + 2 \cdot \exp(t)) \cdot \exp(-2 \cdot t)$$

$$E4(t) := \int_0^t 2 \cdot \exp(-2 \cdot t + 2 \cdot \tau) - \exp(-t + \tau) \, d\tau \rightarrow (-1 + \exp(t)) \cdot \exp(-2 \cdot t)$$

$$E(t) := \begin{pmatrix} E1(t) & E2(t) \\ E3(t) & E4(t) \end{pmatrix} \rightarrow \begin{bmatrix} \frac{3}{2} + \left(\frac{1}{2} - 2 \cdot \exp(t) \right) \cdot \exp(-2 \cdot t) & \frac{1}{2} + \left(\frac{1}{2} - \exp(t) \right) \cdot \exp(-2 \cdot t) \\ -1 + (-1 + 2 \cdot \exp(t)) \cdot \exp(-2 \cdot t) & (-1 + \exp(t)) \cdot \exp(-2 \cdot t) \end{bmatrix}$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

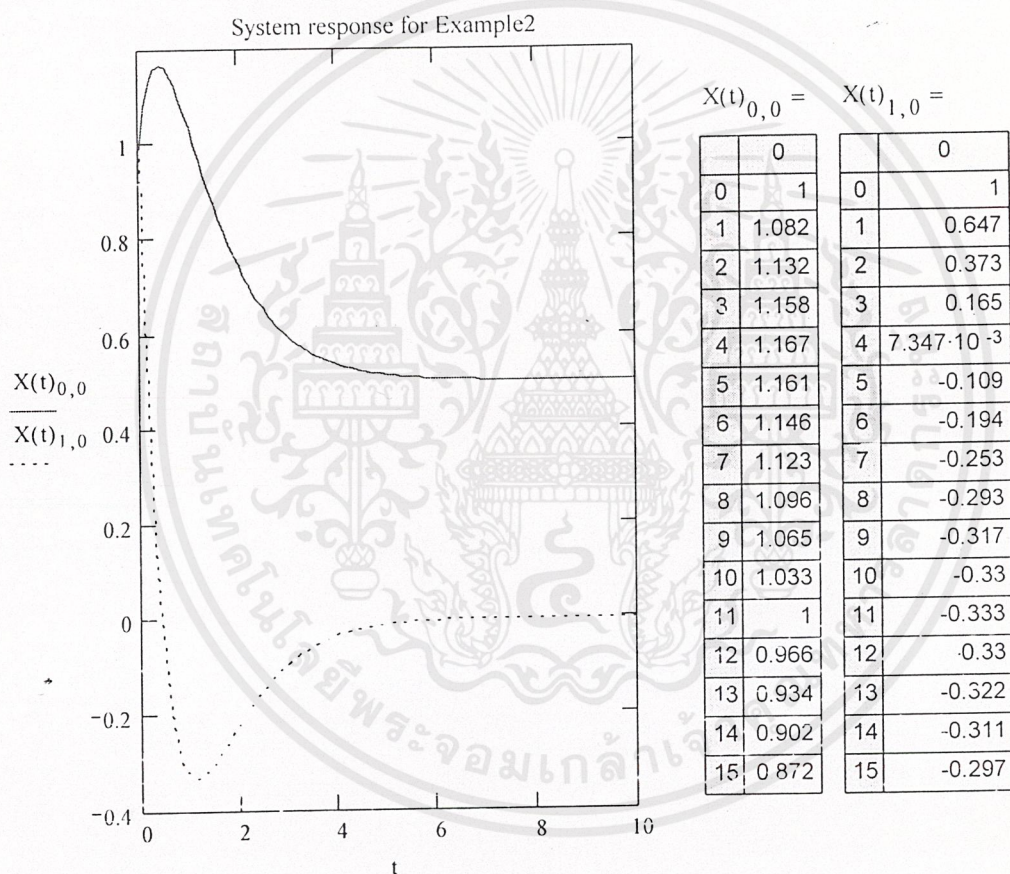
$$A1(t) := X(t)_{0,0} \text{ simplify } \rightarrow \frac{-3}{2} \cdot \exp(-2 \cdot t) + 2 \cdot \exp(-t) + \frac{1}{2}$$

$$A2(t) := X(t)_{1,0} \text{ simplify } \rightarrow \exp(-t) \cdot (3 \cdot \exp(-t) - 2)$$

$$X(t) := \begin{pmatrix} A1(t) \\ A2(t) \end{pmatrix} \rightarrow \begin{bmatrix} \frac{-3}{2} \cdot \exp(-2 \cdot t) + 2 \cdot \exp(-t) + \frac{1}{2} \\ \exp(-t) \cdot (3 \cdot \exp(-t) - 2) \end{bmatrix}$$

จะได้กราฟดังนี้

$$t := 0, 0.1.. 10$$

สรุปผลการทดลองที่ 2

จากการทดลองจะพบว่า โปรแกรม MAPLE และ MATLAB ใช้งานได้ง่ายพอ ๆ กัน จะมีเพียงโปรแกรม MATHCAD เท่านั้นที่ใช้งานยุ่งยากกว่าเนื่องจากมันไม่สามารถทำการซิมโบลิก (Symbolic) เพื่อหาค่าการแปลงลาปลาซกลับ (inverse laplace) ในรูปแบบของเมทริกซ์ได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การทดลองที่ 3 Discretization Continuous-Time State Equations

จากสมการที่ (10a) ,(10b) เมื่อกำหนดให้

$$A = \begin{pmatrix} -1 & 0 \\ 1 & 0 \end{pmatrix} \quad B = \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix}$$

ส่วนของโปรแกรม MATLAB

```
function[H]=Ex3

syms s t z
A=[-1 0;1 0];
B=[1;0];
I=eye(2);
G=ilaplace(inv(s.*I-A),z)
L=int(G,0,t);
O=subs(L,z);
H=O*B;
```

ผลที่ได้จากการใช้โปรแกรม MATLAB

```
MATLAB Command Window
File Edit View Window Help
» EX3
G =
[ 1-exp(-z), 0]
[ 1-exp(-z), 1]
H =
[ 1-exp(-z)]
[ z+exp(-z)-1]
Ready CAP NUM SCRL
```

ส่วนของโปรแกรม MAPLE

```

> A:=Matrix([[ -1,0],[1,0]]);
> B:=Matrix([[1],[0]]);
> discon:=proc(A,B,T,mG,mH)
> local mA,mC;
> with(linalg,exponential);
> mA:=exponential(A,t);
> mG:=subs(t=T,eval(mA));
> mC:=map(int,mA,t=0..T);
> mH:=evalm(mC&*B);
> end;

```

ผลที่ได้จากการใช้โปรแกรม MAPLE

The screenshot shows the Maple 6 interface with the following code and results:

```

> discon(A,B,h,'G','H');

```

$$G = \begin{bmatrix} 1 - e^{(-h)} & \\ h + e^{(-h)} - 1 & \end{bmatrix}$$

```

> 'H'=eval(H);

```

$$H = \begin{bmatrix} 1 - e^{(-h)} & \\ h + e^{(-h)} - 1 & \end{bmatrix}$$

```

> 'G'=eval(G);

```

$$G = \begin{bmatrix} e^{(-h)} & 0 \\ 1 - e^{(-h)} & 1 \end{bmatrix}$$

At the bottom of the window, the status bar shows: Time: 2.6s, Bytes: 2.94M, Available: 1.12G.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนของโปรแกรม MATHCAD พร้อมผลที่ได้

$$A := \begin{pmatrix} -1 & 0 \\ 1 & 0 \end{pmatrix} \quad B := \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix} \quad I := \text{identity}(\text{rows}(A)) \quad I = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$$

$$C(s) := (s \cdot I - A)^{-1} \rightarrow \begin{bmatrix} \frac{1}{(s+1)} & 0 \\ \frac{1}{(s+1) \cdot s} & \frac{1}{s} \end{bmatrix}$$

$$D1(t) := C(s)_{0,0} \text{ invlaplace, } s \rightarrow \exp(-t)$$

$$D2(t) := C(s)_{0,1} \text{ invlaplace, } s \rightarrow 0$$

$$D3(t) := C(s)_{1,0} \text{ invlaplace, } s \rightarrow -\exp(-t) + 1$$

$$D4(t) := C(s)_{1,1} \text{ invlaplace, } s \rightarrow 1$$

$$D(t) := \begin{pmatrix} D1(t) & D2(t) \\ D3(t) & D4(t) \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} \exp(-t) & 0 \\ -\exp(-t) + 1 & 1 \end{pmatrix}$$

$$G(h) := D(t) \text{ substitute, } t = h \rightarrow \begin{pmatrix} \exp(-h) & 0 \\ -\exp(-h) + 1 & 1 \end{pmatrix}$$

$$D(t) \text{ substitute, } t = t - \tau \rightarrow \begin{pmatrix} \exp(-t + \tau) & 0 \\ -\exp(-t + \tau) + 1 & 1 \end{pmatrix}$$

$$E1(t) := \int_0^t \exp(-t + \tau) d\tau \rightarrow -\exp(-t) + 1$$

$$E2(t) := \int_0^t 0 d\tau \rightarrow 0$$

$$E3(t) := \int_0^t -\exp(-t + \tau) + 1 d\tau \rightarrow -1 + t + \exp(-t)$$

$$E4(t) := \int_0^t 1 d\tau \rightarrow t$$

$$E(t) := \begin{pmatrix} E1(t) & E2(t) \\ E3(t) & E4(t) \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} -\exp(-t) + 1 & 0 \\ -1 + t + \exp(-t) & t \end{pmatrix}$$

$$F(h) := E(t) \text{ substitute, } t = h \rightarrow \begin{pmatrix} -\exp(-h) + 1 & 0 \\ -1 + h + \exp(-h) & h \end{pmatrix}$$

$$H(h) := F(h) \cdot B \rightarrow \begin{pmatrix} -\exp(-h) + 1 \\ -1 + h + \exp(-h) \end{pmatrix}$$

สรุปผลการทดลองที่ 3

จากการทดลองจะพบว่า โปรแกรม MATHCAD เท่านั้นที่ใช้งานได้อย่างยากเนื่องจากมันไม่สามารถทำการซิมโบลิกเพื่อหาค่าอินทิเกรตในรูปแบบเมทริกซ์ได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปดเปลี่ยนแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การทดลองที่ 4 Discrete-Time State Space system

จากสมการที่ (14), (15), (16), (17)

เมื่อกำหนดให้

$$G = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ -0.16 & -1 \end{pmatrix} \quad H = \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix} \quad C = \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$$

$$D = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \end{pmatrix} \quad XXO = \begin{pmatrix} 1 \\ -1 \end{pmatrix} \quad Uz = z / (z-1)$$

ส่วนของโปรแกรม MATLAB

```
function[Gk]=Ex4
```

```
syms x z k
```

```
A=[0 1;-0.16 -1];
```

```
H=[0;1];
```

```
C=[1 1;0 1];
```

```
D=[0;0];
```

```
X0=[1;-1];
```

```
Uz=z/(z-1);
```

```
I = eye(2);
```

```
G = inv(z.*I-A);
```

```
G1= iztrans(G*z);
```

```
Gk= subs(G1,k);
```

```
X = G*(z*X0+H*Uz);
```

```
X1= iztrans(X);
```

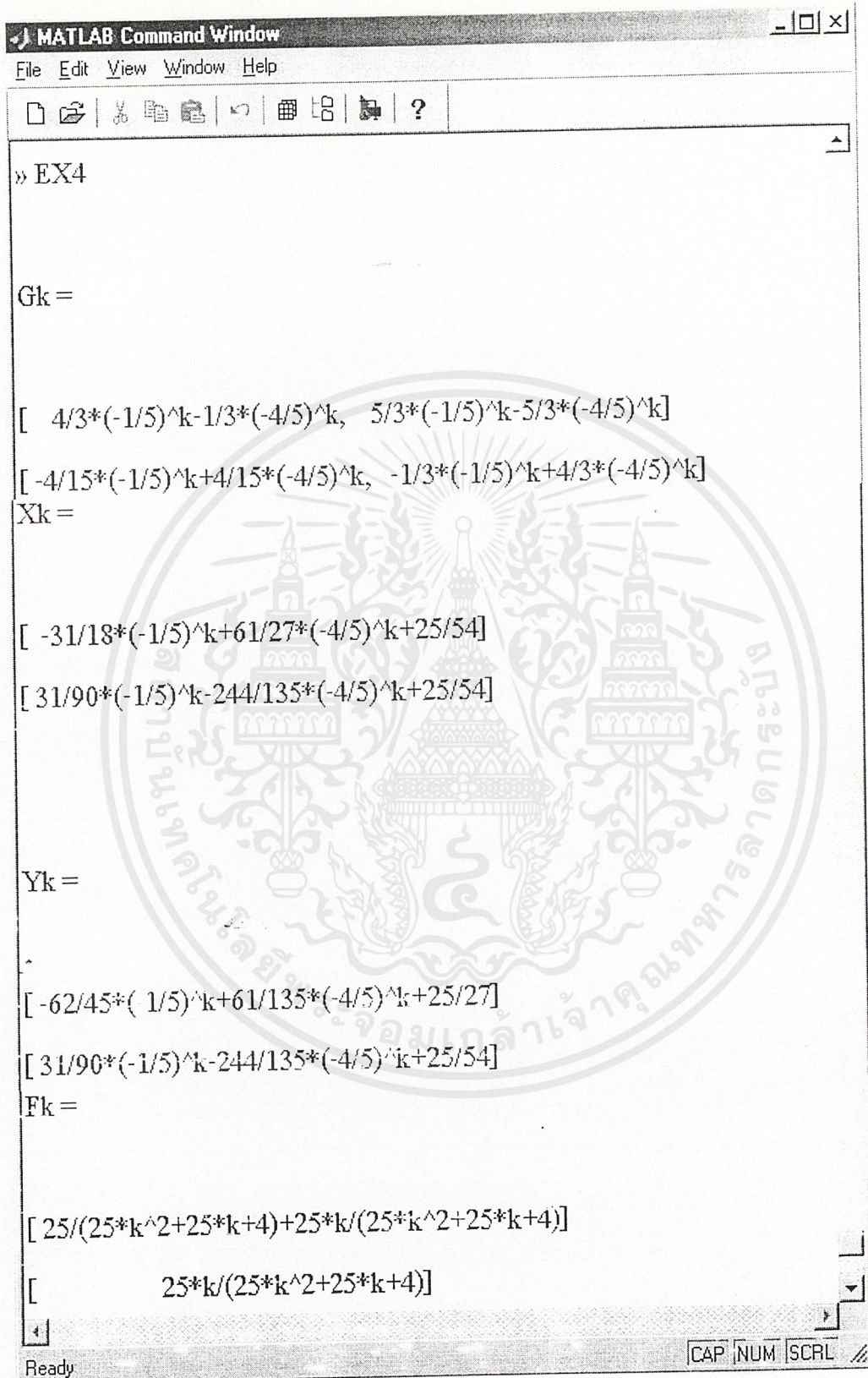
```
Xk= subs(X1,k)
```

```
Yk= (C*Xk)+(D*Uz)
```

```
F = ((C*G*H)+D);
```

```
Fk= subs(F,k)
```

ผลที่ได้จากการใช้โปรแกรม MATLAB


```

MATLAB Command Window
File Edit View Window Help
[Icons: New, Open, Save, Print, Undo, Redo, Home, Help]

» EX4

Gk =

[ 4/3*(-1/5)^k-1/3*(-4/5)^k, 5/3*(-1/5)^k-5/3*(-4/5)^k]
[ -4/15*(-1/5)^k+4/15*(-4/5)^k, -1/3*(-1/5)^k+4/3*(-4/5)^k]

Xk =

[ -31/18*(-1/5)^k+61/27*(-4/5)^k+25/54]
[ 31/90*(-1/5)^k-244/135*(-4/5)^k+25/54]

Yk =

[ -62/45*( 1/5)^k+61/135*(-4/5)^k+25/27]
[ 31/90*(-1/5)^k-244/135*(-4/5)^k+25/54]

Fk =

[ 25/(25*k^2+25*k+4)+25*k/(25*k^2+25*k+4)]
[ 25*k/(25*k^2+25*k+4)]
  
```

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนของโปรแกรม MAPLE

```

> G:=Matrix([[0,1],[-.16,-1]]);
> H:=Matrix([[0],[1]]);
> C:=Matrix([[1,1],[0,1]]);
> DD:=Matrix([[0],[0]]);
> XX0:=Matrix([[1],[-1]]);
> Uz:=z/(z-1);
> dlindif:=proc(GG,HH,CC,DD,X00,UZ,Gk,Xk,Yk,Fk)
> local G,H,C,D,X0,n1,ii,Gkz,Fkz,Xkz;
> with(linalg,inverse,coldim);
> readlib(ztrans);
> G:=map(convert,GG,rational);
> H:=map(convert,HH,rational);
> C:=map(convert,CC,rational);
> D:=map(convert,DD,rational);
> X0:=map(convert,X00,rational);
> n1:=coldim(G);
> ii:=array(identity,1..n1,1..n1);
> Gkz:=evalm((z*ii-G)^(-1));
> Gkz:=map(simplify,Gkz);
> Gk:=map(invztrans,evalm(z*Gkz),z,k);
> Xkz:=evalm(Gkz*(z*X0+H*UZ));
> Xkz:=map(simplify,Xkz);
> Xk:=map(invztrans,Xkz,z,k);
> Yk:=evalm((C*Xk)+(D*UZ));
> Fkz:=map(simplify,evalm((C*Gkz*H)+D));
> Fk:=map(invztrans,Fkz,z,k); end;

```

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลที่ได้จากการใช้โปรแกรม MAPLE

Maple 6 - [ex4.mws]

File Edit View Insert Format Spreadsheet Options Window Help

dlindif

```
> dlindif (G,H,C,DD,XX0,Uz, 'Gk', 'Xk', 'Yk', 'Fk') :
> 'G[k]':=eval (Gk) ;
```

$$G_k = \begin{bmatrix} \frac{4}{3} \left(\frac{-1}{5}\right)^k - \frac{1}{3} \left(\frac{-4}{5}\right)^k & \frac{5}{3} \left(\frac{-1}{5}\right)^k - \frac{5}{3} \left(\frac{-4}{5}\right)^k \\ -\frac{4}{15} \left(\frac{-1}{5}\right)^k + \frac{4}{15} \left(\frac{-4}{5}\right)^k & -\frac{1}{3} \left(\frac{-1}{5}\right)^k + \frac{4}{3} \left(\frac{-4}{5}\right)^k \end{bmatrix}$$

```
> 'F[k]':=eval (Fk) ;
```

$$F_k = \begin{bmatrix} \frac{25}{4} \text{charfcn}_0(k) - \frac{20}{3} \left(\frac{-1}{5}\right)^k + \frac{5}{12} \left(\frac{-4}{5}\right)^k \\ \frac{5}{3} \left(\frac{-1}{5}\right)^k - \frac{5}{3} \left(\frac{-4}{5}\right)^k \end{bmatrix}$$

```
> 'Y[k]':=eval (Yk) ;
```

$$Y_k = \begin{bmatrix} -\frac{62}{45} \left(\frac{-1}{5}\right)^k + \frac{61}{135} \left(\frac{-4}{5}\right)^k + \frac{25}{27} \\ \frac{31}{90} \left(\frac{-1}{5}\right)^k - \frac{244}{135} \left(\frac{-4}{5}\right)^k + \frac{25}{54} \end{bmatrix}$$

```
> 'X[k]':=eval (Xk) ;
```

$$X_k = \begin{bmatrix} -\frac{31}{18} \left(\frac{-1}{5}\right)^k + \frac{61}{27} \left(\frac{-4}{5}\right)^k + \frac{25}{54} \\ \frac{31}{90} \left(\frac{-1}{5}\right)^k - \frac{244}{135} \left(\frac{-4}{5}\right)^k + \frac{25}{54} \end{bmatrix}$$

Time: 2.6s Bytes: 2.94M Available: 1.12G

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนของโปรแกรม MATHCAD พร้อมผลที่ได้

$$G := \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ -0.16 & -1 \end{pmatrix} \quad H := \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix} \quad D := \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \end{pmatrix} \quad U(z) := \frac{z}{(z-1)}$$

$$C := \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} \quad X0 := \begin{pmatrix} 1 \\ -1 \end{pmatrix} \quad I := \text{identity}(\text{rows}(G)) \quad I = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$$

$$B(z) := (zI - G)^{-1} \rightarrow \begin{bmatrix} \frac{(z+1)}{(z^2+z+0.16)} & \frac{1}{(z^2+z+0.16)} \\ \frac{-0.16}{(z^2+z+0.16)} & \frac{z}{(z^2+z+0.16)} \end{bmatrix}$$

$$j(z) := (CB(z)H) \rightarrow \begin{bmatrix} \frac{1}{(z^2+z+0.16)} + \frac{z}{(z^2+z+0.16)} \\ \frac{z}{(z^2+z+0.16)} \end{bmatrix}$$

$$F(z) := j(z) + D \rightarrow \begin{bmatrix} \frac{1}{(z^2+z+0.16)} + \frac{z}{(z^2+z+0.16)} \\ \frac{z}{(z^2+z+0.16)} \end{bmatrix}$$

$$M(z) := z(zI - G)^{-1} \rightarrow \begin{bmatrix} \frac{(z+1)}{(z^2+z+0.16)} & \frac{z}{(z^2+z+0.16)} \\ \frac{-0.16}{(z^2+z+0.16)} & \frac{z^2}{(z^2+z+0.16)} \end{bmatrix}$$

$$N1(n) := M(z)_{0,0} \text{ invztrans, } z \rightarrow 1.333(-.200)^n - .334(-.800)^n$$

$$N2(n) := M(z)_{0,1} \text{ invztrans, } z \rightarrow 1.666(-.200)^n - 1.666(-.800)^n$$

$$N3(n) := M(z)_{1,0} \text{ invztrans, } z \rightarrow -.266(-.200)^n + .266(-.800)^n$$

$$N4(n) := M(z)_{1,1} \text{ invztrans, } z \rightarrow -.334(-.200)^n + 1.334(-.800)^n$$

$$C(k) := \begin{pmatrix} D1(k) & D2(k) \\ D3(k) & D4(k) \end{pmatrix} \rightarrow \begin{bmatrix} \frac{4}{3} \left(\frac{-1}{5}\right)^k - \frac{1}{3} \left(\frac{-4}{5}\right)^k & \frac{5}{3} \left(\frac{-1}{5}\right)^k - \frac{5}{3} \left(\frac{-4}{5}\right)^k \\ \frac{-4}{15} \left(\frac{-1}{5}\right)^k + \frac{4}{15} \left(\frac{-4}{5}\right)^k & \frac{-1}{3} \left(\frac{-1}{5}\right)^k + \frac{4}{3} \left(\frac{-4}{5}\right)^k \end{bmatrix}$$

$$P1(n) := F(z)_{0,0} \text{ invztrans, } z \rightarrow 6.250 \text{Dirac}(n) - 6.668(-.200)^n + .4168(-.800)^n$$

$$P2(n) := F(z)_{1,0} \text{ invztrans, } z \rightarrow 1.66(-.200)^n - 1.666(-.800)^n$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

State Space Representations of Discrete-Time System

ทฤษฎี

State Space Representations of Discrete-Time Systems

พิจารณา ระบบ Discrete-Time ซึ่งอธิบายได้ดังนี้

$$y(k) + a_1 y(k-1) + \dots + a_n y(k-n) = b_0 u(k) + b_1 u(k-1) + \dots + b_n u(k-n) \quad (18)$$

เมื่อ $u(k)$ เป็น input และ $y(k)$ เป็น output ของระบบที่ลำดับที่ k ของการ sampling ค่าสัมประสิทธิ์ของ $a_i (i = 1, 2, \dots, n)$ และ $b_i (i = 1, 2, \dots, n)$ อาจจะเป็น 0 ก็ได้ สมการที่ (18) สามารถเขียนใหม่ในรูปของ pulse transfer function ได้เป็น

$$G(z) = Y(z) / U(z) = (b_0 z^n + b_1 z^{n-1} + \dots + b_n) / (z^n + a_1 z^{n-1} + \dots + a_n) \quad (19)$$

เมื่อ $Y(z)$ เป็น Z transform ของ $y(k)$ และ $U(z)$ เป็น Z transform ของ $u(k)$ ในส่วนนี้เรามีวิธีการในการแก้สมการที่ (18) และ (19) อยู่ 3 วิธี คือ

1. the controllable canonical method
2. the observable canonical method
3. the jordan or diagonal canonical method

Controllable canonical method

พิจารณา pulse transfer function ที่ได้จากสมการที่ (19) ดังนั้น controllable canonical state space สามารถหาได้จากสมการดังนี้

$$\begin{bmatrix} x_1(k+1) \\ x_2(k+1) \\ \vdots \\ \vdots \\ x_{n-1}(k+1) \\ x_n(k+1) \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 & \dots & 0 \\ 0 & 0 & 1 & \dots & 0 \\ \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & \vdots \\ 0 & 0 & 0 & \dots & 1 \\ -a_n & -a_{n-1} & -a_{n-2} & \dots & -a_1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x_1(k) \\ x_2(k) \\ \vdots \\ \vdots \\ x_{n-1}(k) \\ x_n(k) \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ \vdots \\ \vdots \\ 0 \\ 1 \end{bmatrix} u(k) \quad (20)$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

$$\mathbf{X}[(k+1)] = \mathbf{G}\mathbf{X}(k) + \mathbf{H}U(k) \quad (21)$$

$$y(k) = [b_n - a_n b_0 \mid b_{n-1} - a_{n-1} b_0 \mid \dots \mid b_1 - a_1 b_0] \begin{bmatrix} x_1(k) \\ x_2(k) \\ \vdots \\ x_{n-1}(k) \\ x_n(k) \end{bmatrix} + b_0 u(k) \quad (22)$$

$$y(k) = \mathbf{C}\mathbf{X}(k) + \mathbf{D}u(k) \quad (23)$$

Observable Canonical Form

พิจารณา pulse transfer function ที่ได้จากสมการที่ (19) ดังนั้น observable canonical form สามารถหาได้จากสมการดังนี้

$$\begin{bmatrix} x_1(k+1) \\ x_2(k+1) \\ \vdots \\ x_{n-1}(k+1) \\ x_n(k+1) \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 & 0 & \dots & 0 & 0 & -a_n \\ 1 & 0 & \dots & 0 & 0 & -a_{n-1} \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots & \vdots & \vdots \\ \vdots & \vdots & \vdots & 0 & 0 & 0 \\ \vdots & \vdots & \vdots & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & \dots & 1 & 0 & -a_2 \\ 0 & 0 & \dots & 0 & 1 & -a_1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x_1(k) \\ x_2(k) \\ \vdots \\ x_{n-1}(k) \\ x_n(k) \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} b_n - a_n b_0 \\ b_{n-1} - a_{n-1} b_0 \\ \vdots \\ b_2 - a_2 b_0 \\ b_1 - a_1 b_0 \end{bmatrix} u(k) \quad (24)$$

$$y(k) = [0 \mid 0 \mid \dots \mid 1] \begin{bmatrix} x_1(k) \\ x_2(k) \\ \vdots \\ x_{n-1}(k) \\ x_n(k) \end{bmatrix} + b_0 u(k) \quad (25)$$

Jordan or Diagonal Canonical Method

Jordan หรือ Diagonal Canonical state space สามารถหาได้จากผลของการเปลี่ยนแปลงของ observable หรือ controllable Canonical state space ที่หาได้พิจารณาระบบ Discrete-Time State Space ในสมการที่ (11) และ (12) กำหนดให้ state vector ตัวใหม่ $X(k)$ คือ

$$X(k) = P^{-1} \hat{X}(k) \quad (26)$$

เมื่อ P เป็น transformation Matrix ที่อยู่ในรูปของ Jordan form (Matrix J) ซึ่ง $J = P G P^{-1}$ หลังจากนั้นแทนค่าสมการที่ (26) เข้าไปในสมการที่ (11) และ (12) เราจะได้

$$\hat{X}(k+1) = \hat{G} \hat{X}(k) + \hat{H} U(k) \quad (27)$$

$$\hat{Y}(k) = \hat{C} \hat{X}(k) + \hat{D} U(k) \quad (28)$$

เมื่อ $\hat{G} = (P G P^{-1})$, $\hat{H} = (P H)$, $\hat{C} = (C P^{-1})$, และ $\hat{D} = D$

สมการที่ (27) และ (28) จะอยู่ในรูปของ Diagonal Canonical form ก็ต่อเมื่อค่า eigenvalue ของ \hat{G} มีค่าไม่ซ้ำกัน หรือจะอยู่ในรูปของ Jordan Canonical form ก็ต่อเมื่อค่า eigenvalue ของ \hat{G} บางตัวมีค่าซ้ำกัน โดยค่า eigenvalue จะเป็นค่าในแนวเส้นทะแยงมุมหลักของ Matrix \hat{G}

Controllability and Observability

กำหนดให้

$$dX/dt = AX + BU \quad A : m \times n, \quad B : n \times r$$

$$Y = CX + DU \quad C : m \times n$$

นิยาม 1 Controllability

สำหรับสถานะแรกเริ่ม $X(0)$ และสถานะสุดท้าย X_f ใดๆ ในเวลาที่จำกัด ถ้าสามารถหาอินพุต $u(t)$ มาให้ X_0 เปลี่ยนเป็น X_f ได้ แล้ว System is Controllable

$$\text{โดยที่ } c = [B \ AB \ A^2B \ \dots \ A^{n-1}B]$$

$$\text{rank}(c) = n ; \text{ System is Controllable}$$

นิยาม 2 Observability

จากข้อมูลเอาต์พุต ถ้าเราสามารถนำมากำหนดสถานะแรกเริ่ม $X(0)$ ใดๆ ได้ในเวลาที่กำหนดให้ได้แล้ว System is Observable

$$\text{โดยที่ } o = [C^T \ A^T C^T \ \dots \ A^{T(n-1)} C^T]$$

$\text{rank}(o) = n$; System is Observable

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การทดลองที่ 5 Controllable Canonical Method

จากสมการที่(20),(21),(22),(23) เมื่อกำหนดทรานส์เฟอร์ฟังก์ชัน คือ

$$G(z) = \frac{Y(z)}{U(z)} = \frac{b_0 \cdot z^{\langle n \rangle} + b_1 \cdot z^{\langle n-1 \rangle} + \dots + b_n}{a_0 \cdot z^{\langle n \rangle} + a_1 \cdot z^{\langle n-1 \rangle} + \dots + a_n}$$

ส่วนของโปรแกรม MATLAB

```
function[n]=Ex5
syms a0 a1 a2 a3 b0 b1 b2 b3
ng=[b0 b1 b2 b3]
dg=[a0 a1 a2 a3]
sng=size(ng);
x=sng(1,2);
sdg=size(dg);
y=sdg(1,2);
if x > y
    disp('Error')
    break
else
    n=sdg(1,2)-1;
    d=dg(1,1);
    ldg1=dg/d;
    lldg1=fliplr(ldg1);
    lng1=ng/d;
    llng1=fliplr(lng1);
    Iden=eye(n-1);
    for i =1:n-1
        zeroid(i,1)=0;
    end
    for i =1:n
        ggd(1,i)=-1*lldg1(i);
    end
    G1=[zeroid,Iden];
    G=[G1;ggd]
    for i =1:n-1
        H(i,1)=0;
    end
    H(n,1)=1;
    disp('H=');disp(H)
    for i=1:n
        C(1,i)=llng1(i)-lldg1(i)*lng1(1);
    end
    disp('C=');disp(C)
    D(1,1)=lng1(1)
end
```

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลที่ได้จากรันโปรแกรม MATLAB

```

MATLAB Command Window
File Edit View Window Help
[ 0, 1, 0]
[ 0, 0, 1]
[-a3/a0, -a2/a0, -a1/a0]
H=
0
0
1
C=
[b3/a0-a3/a0^2*b0, b2/a0-a2/a0^2*b0, b1/a0-a1/a0^2*b0]
D=
b0/a0
Ready
CAP NUM SCRL

```

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนของโปรแกรม MAPLE

```

> Gz := (b0*z^3+b1*z^2+b2*z+b3) / (a0*z^3+a1*z^2+a2*z+a3);
> contcano := proc (gzz, z, G, H, C, D)
> local gz, ng1, dg1, dng1, ddg1, n, ldg1, lldg1, lng1, llng1,
  Iden1, zeroid, ggd1, G1, i;
> with (linalg, augment, matrix, stackmatrix);
>   gz := convert (gzz, rational);
>   ng1 := numer (gz);   dng1 := degree (ng1, z);
>   dg1 := denom (gz);   ddg1 := degree (dg1, z);
>   n := max (ddg1, dng1);
>   if lcoeff (dg1, z) <> 1 then
>     ng1 := expand (ng1 / lcoeff (dg1, z));
>     dg1 := expand (dg1 / lcoeff (dg1, z));
>   fi;
>   ldg1 := [coeff (dg1, z, 'n-i') $ 'i'=0..n]; # a0...an
>   lldg1 := [coeff (dg1, z, 'i') $ 'i'=0..n]; # an...a0
>   lng1 := [coeff (ng1, z, 'n-i') $ 'i'=0..n]; # b0...bn
>   llng1 := [coeff (ng1, z, 'i') $ 'i'=0..n]; # bn...b0
>   Iden1 := array (1..(n-1), 1..(n-1), identity);
>   zeroid := array (1..(n-1), 1..1);
>   for i to (n-1) do
>     zeroid[i, 1] := 0;
>   od;
>   ggd1 := array (1..1, 1..n);
>   for i to n do
>     ggd1[1, i] := -1 * lldg1[i];
>   od;
>   G1 := augment (zeroid, Iden1);

```

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้


```

> 'C'=eval(C);
      C = [ b3 - a3 b0 / a0^2  b2 - a2 b0 / a0^2  b1 - a1 b0 / a0^2 ]
> 'DD'=eval(DD);
      DD = [ b0 / a0 ]

```

Time: 2.6s Bytes: 2.94M Available: 1.10G

และเมื่อกำหนดให้

$$G(z) := \frac{z + 3}{z^2 + 3z + 2}$$

ผลที่ได้จากการใช้โปรแกรมMATLAB

```

MATLAB Command Window
File Edit View Window Help
G =
  0 1
 -2 -3

H =
  0

C =
  1
  3 1

D =
  0

```

Ready NUM

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลที่ได้จากการใช้โปรแกรม MAPLE

```

Maple 6 - [ex6.mws]
File Edit View Insert Format Spreadsheet Options Window Help
[Icons]
x [Icons]
> contcano(Gz, z, 'G', 'H', 'C', 'DD');
> 'G'=eval(G);
      G = [ 0  1 ]
          [-2 -3]
> 'H'=eval(H);
      H = [ 0 ]
          [ 1 ]
> 'C'=eval(C);
      C = [ 3  1 ]
> 'DD'=eval(DD);
      DD = [ 0 ]
Time: 0.5s | Bytes: 2.31M | Available: 1.08G
  
```

ส่วนของโปรแกรม MATHCAD พร้อมผลที่ได้

$$G(z) := \frac{z + 3}{z^2 + 3z + 2}$$

$$I1(z) := z + 3 \quad I2(z) := z^2 + 3z + 2$$

$$A1 := I1(z) \text{ coeffs, } z \rightarrow \begin{pmatrix} 3 \\ 1 \end{pmatrix} \quad A1 := \begin{pmatrix} 3 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix} \quad A2 := I2(z) \text{ coeffs, } z \rightarrow \begin{pmatrix} 2 \\ 3 \\ 1 \end{pmatrix}$$

$$k := \text{rows}(A1) \quad l := \text{rows}(A2) \quad p := A2_{\text{rows}(A2)-1, 0}$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

$$X(k,l,p) := \begin{cases} 0 & \text{if } k > l \\ \frac{A1}{p} & \text{otherwise} \end{cases} \quad Y(k,l,p) := \begin{cases} 0 & \text{if } k > l \\ \frac{A2}{p} & \text{otherwise} \end{cases}$$

$$\text{Mat}(B) := \begin{cases} r \leftarrow 0 \\ c \leftarrow 0 \\ \text{for } j \in 0.. \text{rows}(B) - 2 \\ \quad \left| \begin{array}{l} M_{0,j} \leftarrow -B_{r,c} \\ r \leftarrow r + 1 \end{array} \right. \\ M \end{cases} \quad \begin{array}{l} A := X(k,l,p) \\ B := Y(k,l,p) \end{array}$$

$$\text{Mat1}(B) := \begin{cases} r \leftarrow 0 \\ \text{for } j \in 0.. \text{rows}(B) - 3 \\ \quad \left| \begin{array}{l} M_{0,j} \leftarrow 0 \\ r \leftarrow r + 1 \end{array} \right. \\ M \end{cases} \quad A3 := \text{Mat}(B)$$

$$\text{Mat1}(B)^T = (0) \quad A4 := \text{Mat1}(B)^T \quad A5 := \text{identity}(\text{rows}(B) - 2) \quad A6 := \text{augment}(A4, A5)$$

$$G := \text{stack}(A6, A3) \quad H := \text{stack}(A4, \text{identity}(1))$$

$$G = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ -2 & -3 \end{pmatrix} \quad H = \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix}$$

$$\text{Mat2}(A) := \begin{cases} \text{for } j \in 0.. \text{rows}(A) - 2 \\ \quad \left[M_{0,j} \leftarrow \left[(A_{j,0}) - (B_{j,0} \cdot A_{\text{rows}(A)-1,0}) \right] \right] \\ M \end{cases}$$

$$C := \text{Mat2}(A)$$

$$C = (3 \ 1)$$

$$D := A_{\text{rows}(A)-1,0}$$

$$D = 0$$

สรุปผลการทดลองที่ 5

จากการทดลองจะพบว่า ในส่วนโปรแกรม MATHCAD จะไม่ทำการคำนวณค่าที่เป็นตัวแปรเพื่อหารูปแบบมาตรฐาน ของ Controllable Canonical Method แต่ถ้าเป็นการคำนวณในเชิงตัวเลขได้โปรแกรม MATHCAD จะสามารถทำได้ เหมือนดังโปรแกรม MATLAB และ MAPLE

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การทดลองที่ 6 Observable canonical form

จากสมการที่ (24), (25) เมื่อกำหนดทรานส์เฟอร์ฟังก์ชัน คือ

$$G(z) = \frac{Y(z)}{U(z)} = \frac{b_0 \cdot z^{\langle n \rangle} + b_1 \cdot z^{\langle n-1 \rangle} + \dots + b_n}{a_0 \cdot z^{\langle n \rangle} + a_1 \cdot z^{\langle n-1 \rangle} + \dots + a_n}$$

ส่วนของโปรแกรม MATLAB

```
function[n]=Ex6

syms a0 a1 a2 a3 b0 b1 b2 b3 z
ng=[b0 b1 b2 b3];
dg=[a0 a1 a2 a3];
sng=size(ng);
x=sng(1,2);
sdg=size(dg);
y=sdg(1,2);
if x > y
    disp('Error')
    break
else
    n=sdg(1,2)-1;
    d=dg(1,1);
    ldg1=dg/d;
    lldg1=fliplr(ldg1);
    lng1=ng/d ;
    llng1=fliplr(lng1);
    Iden=eye(n-1);
    for i =1:n-1
        ^ zeroid(1,i)=0;
    end
    for i =1:n
        ggd(i,1)=-1*lldg1(i);
    end
    G1=[zeroid;Iden];
    G=[G1,ggd]
    for i=1:n
        H(i,1)=llng1(i)-lldg1(i)*lng1(1);
    end
    disp('H=');disp(H)
    for i =1:n-1
        C(1,i)=0;
    end
    C(1,n)=1;
    disp('C=');disp(C)
    D(1,1)=lng1(1)
end
```

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลที่ได้จากการใช้โปรแกรม MATLAB

The screenshot shows the MATLAB Command Window interface. The title bar reads "MATLAB Command Window" with standard window controls. The menu bar includes "File", "Edit", "View", "Window", and "Help". A toolbar with various icons is visible below the menu. The main workspace contains the following text:

```

» EX6

G =

[ 0, 0, -a3/a0]
[ 1, 0, -a2/a0]
[ 0, 1, -a1/a0]
H =
[b3/a0-a3/a0^2*b0]
[b2/a0-a2/a0^2*b0]
[b1/a0-a1/a0^2*b0]
C =
0 0 1

D =

b0/a0
  
```

At the bottom of the window, the status bar shows "Ready" on the left and "CAP NUM SCRL" with a cursor icon on the right.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนของโปรแกรม MAPLE

```

> Gz := (b0*z^3+b1*z^2+b2*z+b3) / (a0*z^3+a1*z^2+a2*z+a3) ;
> obsvcano := proc (gzz, z, G, H, C, D)
> local gz, ng1, dg1, dng1, ddg1, n, ldg1, lldg1, lng1, llng1,
  Iden1, zeroid, ggd1, G1, i;
> with(linalg, augment, matrix, stackmatrix) ;
> gz := convert(gzz, rational) ;
> ng1 := numer(gz) ;    dng1 := degree(ng1, z) ;
> dg1 := denom(gz) ;    ddg1 := degree(dg1, z) ;
> n := max(ddg1, dng1) ;
>   if lcoeff(dg1, z) <> 1 then
>     ng1 := expand(ng1/lcoeff(dg1, z)) ;
>     dg1 := expand(dg1/lcoeff(dg1, z)) ;
>   fi:
>   ldg1 := [coeff(dg1, z, 'n-i') $ 'i'=0..n] ; # a0...an
>   lldg1 := [coeff(dg1, z, 'i') $ 'i'=0..n] ; # an...a0
>   lng1 := [coeff(ng1, z, 'n-i') $ 'i'=0..n] ; # b0...bn
>   llng1 := [coeff(ng1, z, 'i') $ 'i'=0..n] ; # bn...b0
>   Iden1 := array(1..(n-1), 1..(n-1), identity) ;
>   zeroid := array(1..1, 1..(n-1)) ;
>   for i to (n-1) do
>     zeroid[1, i] := 0;
>   od;
>   ggd1 := array(1..n, 1..1) ;
>   for i to n do
>     ggd1[i, 1] := -1*lldg1[i] ;
>   od;
>   G1 := stackmatrix(zeroid, Iden1) ;

```

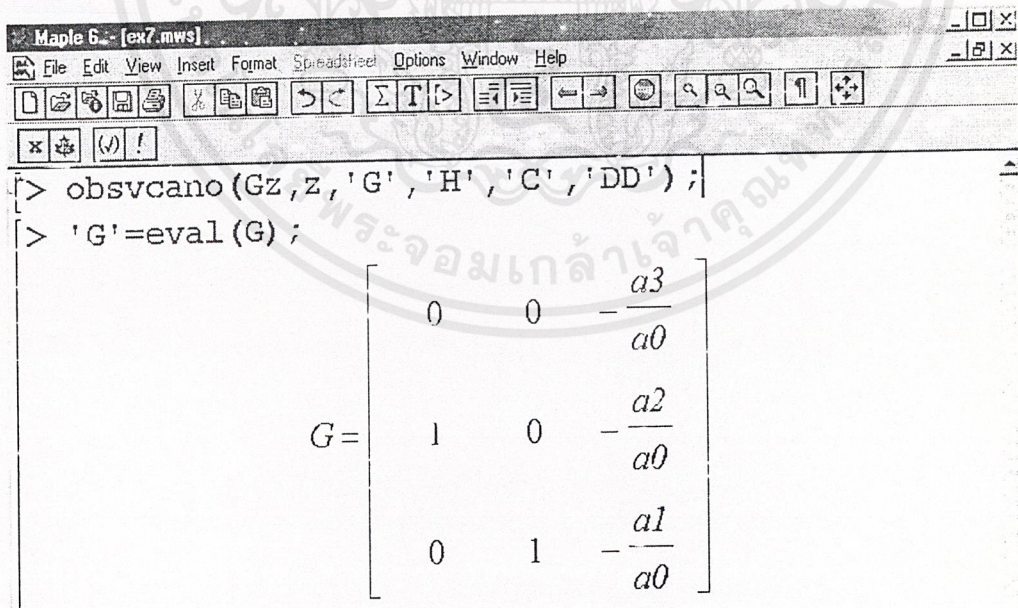
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

```

> G:=augment(G1,ggd1);
> H:=array(1..n,1..1);
>   for i to n do
>     H[i,1]:=l1ng1[i]-l1dg1[i]*lng1[1];
>   od;
> C:=array(1..1,1..n);
>   for i to (n-1) do
>     C[1,i]:=0;
>   od;
> C[1,n]:=1;
> D:=array(1..1,1..1);
> D[1,1]:=lng1[1];
> end;

```

ผลที่ได้จากการใช้โปรแกรม MAPLE

The screenshot shows the Maple 6 software interface. The title bar reads "Maple 6 - [ex7.mws]". The menu bar includes "File", "Edit", "View", "Insert", "Format", "Spreadsheet", "Options", "Window", and "Help". The toolbar contains various icons for file operations, editing, and viewing. The command window shows the following input and output:

```

> obsvcano (Gz,z,'G','H','C','DD');
> 'G'=eval(G);

```

The output displays the matrix G as follows:

$$G = \begin{bmatrix} 0 & 0 & -\frac{a3}{a0} \\ 1 & 0 & -\frac{a2}{a0} \\ 0 & 1 & -\frac{a1}{a0} \end{bmatrix}$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

```

> 'H'=eval(H) ;

```

$$H = \begin{bmatrix} \frac{b3}{a0} - \frac{a3 b0}{a0^2} \\ \frac{b2}{a0} - \frac{a2 b0}{a0^2} \\ \frac{b1}{a0} - \frac{a1 b0}{a0^2} \end{bmatrix}$$

```

> 'C'=eval(C) ;

```

$$C = [0 \ 0 \ 1]$$

```

> 'DD'=eval(DD) ;

```

$$DD = \begin{bmatrix} \frac{b0}{a0} \end{bmatrix}$$

Time: 2.6s Bytes: 2.94M Available: 1.10G

เมื่อกำหนดให้

$$G(z) := \frac{z + 3}{z^2 + 3z + 2}$$

ผลที่ได้จากการใช้โปรแกรม MATLAB

MATLAB Command Window

File Edit View Window Help

```

G =

```

$$\begin{bmatrix} 0 & -2 \\ 1 & -3 \end{bmatrix}$$

```

H =

```

$$\begin{bmatrix} 3 \\ 1 \end{bmatrix}$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

C=

$$\begin{bmatrix} 0 & 1 \end{bmatrix}$$

D=

$$\begin{bmatrix} 0 \end{bmatrix}$$

Ready

NUM

ผลที่ได้จากการใช้โปรแกรม MAPLE

Maple 6 - [ex8.mws]

File Edit View Insert Format Spreadsheet Options Window Help

> obsvcano (Gz, z, 'G', 'H', 'C', 'DD');

> 'G'=eval (G);

$$G = \begin{bmatrix} 0 & -2 \\ 1 & -3 \end{bmatrix}$$

> 'H'=eval (H);

$$H = \begin{bmatrix} 3 \\ 1 \end{bmatrix}$$

> 'C'=eval (C);

$$C = \begin{bmatrix} 0 & 1 \end{bmatrix}$$

> 'DD'=eval (DD);

$$DD = \begin{bmatrix} 0 \end{bmatrix}$$

Time: 0.5s | Bytes: 2.31M | Available: 1.05G

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนของโปรแกรม MATHCAD พร้อมผลที่ได้

$$G(z) := \frac{z + 3}{z^2 + 3z + 2}$$

$$I1(z) := z + 3 \quad I2(z) := z^2 + 3z + 2$$

$$A1 := I1(z) \text{ coeffs, } z \rightarrow \begin{pmatrix} 3 \\ 1 \end{pmatrix} \quad A1 := \begin{pmatrix} 3 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix} \quad A2 := I2(z) \text{ coeffs, } z \rightarrow \begin{pmatrix} 2 \\ 3 \\ 1 \end{pmatrix}$$

$$k := \text{rows}(A1)$$

$$l := \text{rows}(A2)$$

$$q := \text{rows}(A1)$$

$$p := A2_{\text{rows}(A2)-1,0}$$

$$X(k,l,p) := \begin{cases} 0 & \text{if } k > l \\ \frac{A1}{p} & \text{otherwise} \end{cases} \quad Y(k,l,p) := \begin{cases} 0 & \text{if } k > l \\ \frac{A2}{p} & \text{otherwise} \end{cases}$$

$$A := X(k,l,p)$$

$$B := Y(k,l,p)$$

$$\text{Mat}(B) := \begin{array}{l} r \leftarrow 0 \\ c \leftarrow 0 \\ \text{for } j \in 0.. \text{rows}(B) - 2 \\ \quad \left| \begin{array}{l} M_{0,j} \leftarrow -B_{r,c} \\ r \leftarrow r + 1 \end{array} \right. \\ \quad \left| M \right. \end{array}$$

$$\text{Mat1}(B) := \begin{array}{l} r \leftarrow 0 \\ \text{for } j \in 0.. \text{rows}(B) - 3 \\ \quad \left| \begin{array}{l} M_{0,j} \leftarrow 0 \\ r \leftarrow r + 1 \end{array} \right. \\ \quad \left| M \right. \end{array}$$

$$A3 := \text{Mat}(B)^T$$

$$A4 := \text{Mat1}(B)$$

$$A5 := \text{identity}(\text{rows}(B) - 2)$$

$$A6 := \text{stack}(A4, A5)$$

$$G := \text{augment}(A6, A3) \quad G = \begin{pmatrix} 0 & -2 \\ 1 & -3 \end{pmatrix}$$

$$\text{Mat2}(A) := \begin{array}{l} \text{for } j \in 0.. \text{rows}(A) - 2 \\ \quad \left[M_{0,j} \leftarrow \left[(A_{j,0}) - (B_{j,0} \cdot A_{\text{rows}(A)-1,0}) \right] \right] \\ \quad \left| M \right. \end{array}$$

$$H := \text{Mat2}(A)^T \quad H = \begin{pmatrix} 3 \\ 1 \end{pmatrix}$$

$$A7 := \text{stack}(A4, \text{identity}(1))$$

$$C := A7^T \quad C = (0 \ 1)$$

$$D := A_{\text{rows}(A)-1,0} \quad D = 0$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สรุปผลการทดลองที่ 6

จากการทดลองจะพบว่า ในส่วนของโปรแกรม MATHCAD จะไม่ทำการคำนวณค่าที่เป็นตัวแปรเพื่อหารูปแบบมาตรฐานของสมการ Controllable Canonical Method แต่ถ้าเป็นการคำนวณในเชิงตัวเลขโปรแกรม MATHCAD จะสามารถทำได้เหมือนดังโปรแกรม MATLAB และ MAPLE

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การทดลองที่ 7 Jordan or Diagonal Canonical Form

จากสมการที่ (26), (27), (28)

โดยที่ $G = (PGP^{-1})$, $H = (PH)$, $C = (CP^{-1})$, และ $D = D$
เมื่อกำหนดให้

$$G = \begin{pmatrix} 0 & -2 \\ 1 & -3 \end{pmatrix} \quad H = \begin{pmatrix} 3 \\ 1 \end{pmatrix} \quad C = (0 \ 1) \quad DD = 0$$

ส่วนของโปรแกรม MATLAB

```
function[DD]=Ex7
```

```
G=[0 -2;1 -3];
```

```
H=[3;1];
```

```
C=[0 1];
```

```
D=[0];
```

```
[P,J]=jordan(G);
```

```
Pinv=inv(P);
```

```
GG=J
```

```
HH=Pinv*H
```

```
CC=C*P
```

```
DD=D
```

ผลที่ได้จากการใช้โปรแกรม MATLAB

```

MATLAB Command Window
File Edit View Window Help
GG =
-1  0
 0 -2
HH =
 2
 1
  
```

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

```

CC =
  1  -1

DD =
  0

```

Ready NUM

ส่วนของโปรแกรม MAPLE

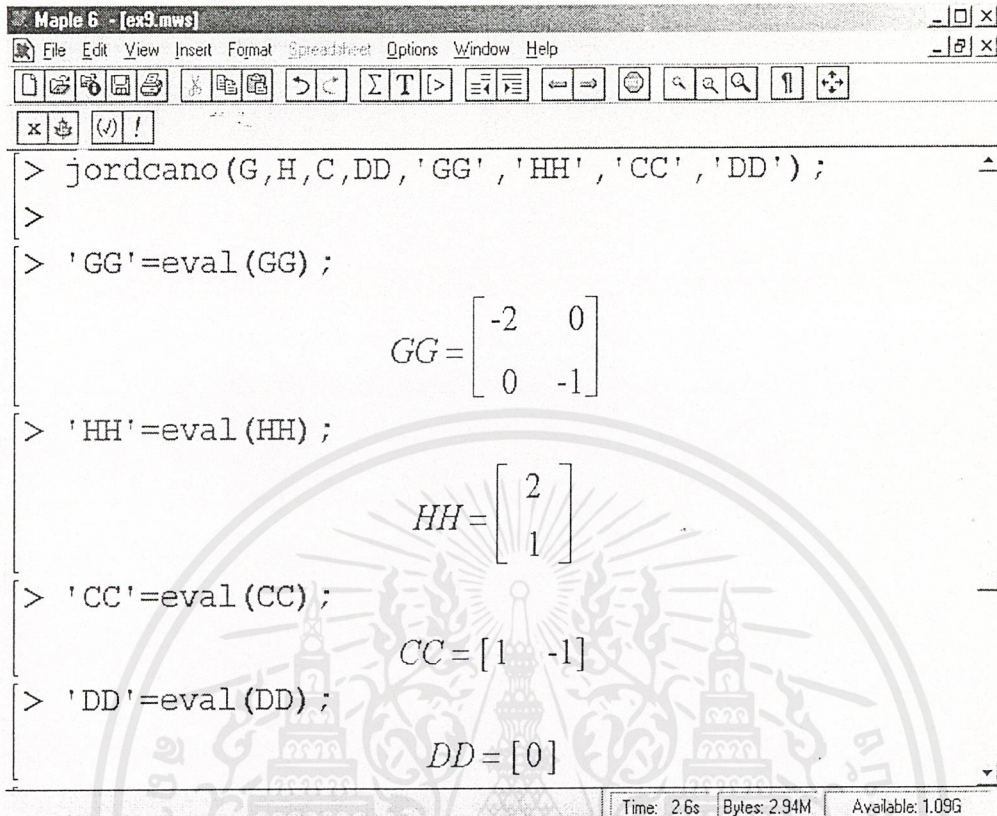
```

> G:=matrix(2,2,[0,-2,1,-3]);
> H:=matrix(2,1,[3,1]);
> C:=Matrix([0,1]);
> DD:=[0];
> jordcano:=proc(G,H,C,D,Gh,Hh,Ch,Dh)
> local P,Pinv;
> with(linalg,inverse,jordan);
> Gh:=jordan(G,'P');
> Pinv:=inverse(P);
> Hh:=evalm(Pinv&*H);
> Ch:=evalm(C&*Pinv);
> Dh:=evalm(D);
> end;

```

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลที่ได้จากการใช้โปรแกรม MAPLE


```

Maple 6 - [ex9.mws]
File Edit View Insert Format Spreadsheet Options Window Help
[Icons]
x (0) !
> jordancano(G,H,C,DD,'GG','HH','CC','DD');
>
> 'GG'=eval(GG);
GG = [ -2  0
       0 -1 ]
> 'HH'=eval(HH);
HH = [ 2
       1 ]
> 'CC'=eval(CC);
CC = [ 1 -1 ]
> 'DD'=eval(DD);
DD = [ 0 ]
Time: 2.6s Bytes: 2.94M Available: 1.09G

```

ส่วนของโปรแกรม MATHCAD พร้อมผลที่ได้

$$A := \begin{pmatrix} 0 & -2 \\ 1 & -3 \end{pmatrix} \quad H := \begin{pmatrix} 3 \\ 1 \end{pmatrix} \quad C := (0 \ 1) \quad D := 0$$

$$B := \text{eigenvals}(A) \quad B = \begin{pmatrix} -1 \\ 2 \end{pmatrix} \quad \text{rows}(B) = 2$$

$$P := \text{eigenvecs}(A) \quad P = \begin{pmatrix} 0.894 & 0.707 \\ 0.447 & 0.707 \end{pmatrix} \quad P := \begin{pmatrix} -1 & 2 \\ -1 & 1 \end{pmatrix}$$

$$G := P \cdot A \cdot P^{-1} \quad G = \begin{pmatrix} -2 & 0 \\ 0 & -1 \end{pmatrix}$$

$$H := P \cdot H \quad H = \begin{pmatrix} -1 \\ -2 \end{pmatrix}$$

$$C := C \cdot P^{-1} \quad C = (1 \ -1)$$

$$D := D \quad D = 0$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตัวอย่างเพิ่มเติมของโปรแกรม MATHCAD ในกรณีของจอร์แดนที่มีค่าคำตอบเป็นรากซ้ำ
(Jardan in Case of Mutiple Roots) พร้อมผลที่ได้โดยการใช้โปรแกรม MATHCAD

$$A := \begin{pmatrix} 0 & 1 & 0 & 1 \\ 0 & -1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & -1 & -2 \end{pmatrix}$$

$$B := \text{eigenvals}(A)$$

$$B = \begin{pmatrix} 0 \\ -1 \\ -1 \\ -1 \end{pmatrix}$$

$$r := \text{rank}(A) \quad r = 3$$

$$n := \text{rows}(B) \quad n = 4$$

$$G := \text{diag}(B) \quad G = \begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & -1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & -1 \end{pmatrix}$$

$$I(G) := \begin{cases} G_{1,2} \leftarrow 1 & \text{if } n-r=1 \\ G_{1,2} \leftarrow 1 & \text{if } n-r=2 \\ G_{2,3} \leftarrow 1 & \text{if } n-r=2 \\ G \end{cases}$$

$$I(G) = \begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & -1 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & -1 \end{pmatrix}$$

สรุปผลการทดลองที่ 7

จากการทดลองจะพบว่าในส่วนโปรแกรม MATLAB และ MAPLE มีความสะดวกเพราะมีแพ็คเกจ ในการคำนวณเอาไว้แล้วจึงสามารถเรียกใช้ได้ทันทีจึงลดเวลาการทำงานของโปรแกรมลงซึ่งทั้ง 2 โปรแกรมสามารถทำได้แม้จะอยู่ในกรณีรากซ้ำ(multiple roots) แต่โปรแกรม MATHCAD ก็สามารทำได้แต่มีความยุ่งยากในการคำนวณมากกว่า เพราะต้องเขียนโปรแกรมขึ้นมาใช้งานเอง

การทดลองที่ 8 Controllability

จากสมการสถานะ ทำการตรวจสอบว่าระบบสามารถควบคุมได้หรือไม่ (System Is Controllable)

เมื่อกำหนดให้

$$A = \begin{pmatrix} 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \\ -6 & -11 & -6 \end{pmatrix} \quad B = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix} \quad C = (4 \ 5 \ 1)$$

ส่วนของโปรแกรม MATLAB

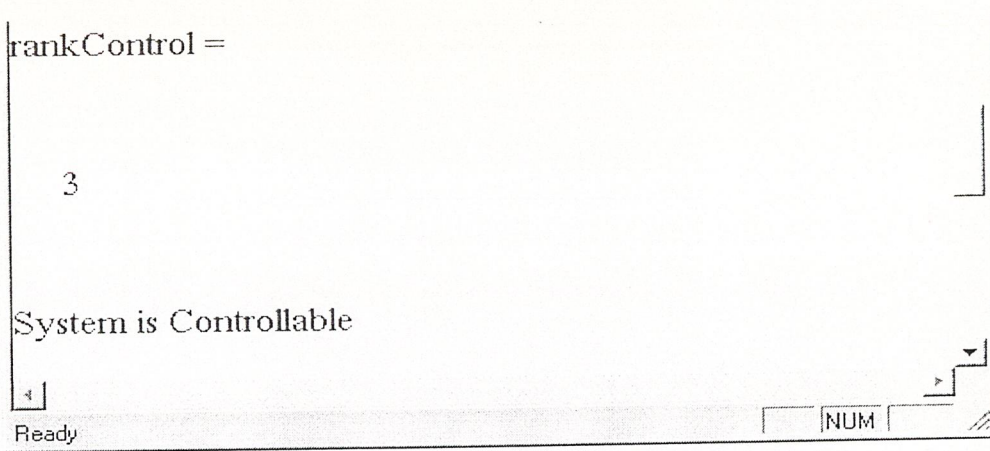
```
function[Control]=Ex8
A=[0 1 0;0 0 1;-6 -11 -6];
B=[0;0; 1];
C=[4 5 1];
n=rank(A);
J=zeros(length(A),1);
for i =0:n-1
    D=[A^i*B];
    E=D;
    H=[J E];
    J=H;
end
Control=J(:,2:end)
m=rank(Control);
rankControl = m
if m == n
    disp('System is Controllable');
else
    disp('System is Uncontrollable');
end
```

ผลที่ได้จากการใช้โปรแกรม MATLAB

```
MATLAB Command Window
File Edit View Window Help
Control =

    0    0    1
    0    1   -6
    1   -6   25
```

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนของโปรแกรม MAPLE

```

> A := array(1..3,1..3):
A[1,1] :=0:A[1,2]:=1:A[1,3]:=0:A[2,1]
:=0:A[2,2]:=0:A[2,3]:=1:A[3,1] :=-6:A[3,2]:=-11:A[3,3]:=-
6:
> B := array(1..3,1..1):
B[1,1] :=0:B[2,1]:=0:B[3,1]:=1:
> con:=proc(A,B,C)
> local con,con1,con2,com,com1,C1,i,n;
> with(linalg, augment, rowdim);
> n:=rowdim(A);con:=array(1..n,1..1);
>   for i to n do
>       con[i,1]:=B[i,1];
>   od;
> com:=evalm((A^(1))&*B);
> con1:=array(1..n,1..1);
>   for i to n do
>       con1[i,1]:=com[i,1];
>   od;
> com1:=evalm((A^(2))&*B);
> con2:=array(1..n,1..1);

```

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

```

>   for i to n do
>       con2[i,1]:=com1[i,1];
>   od;
> C1:=augment(con,con1);
> C:=augment(C1,con2);
> end;

```

ผลที่ได้จากการใช้โปรแกรม MAPLE

```

Maple 6 - [controllability.mws]
File Edit View Insert Format Spreadsheet Options Window Help
[Icons]
x [Icons]
> cont(A,B,'C');
> C:=eval(C);
C =
[ 0  0  1 ]
[ 0  1 -6 ]
[ 1 -6 25 ]
> with(linalg,rank,coldim):
> R:=rank(C);
> n:=coldim(C);
> if R=n then
  print(System..Controllable);
> else print(System..Uncontrollable);
> fi;
R:=3
n:=3
System .. Controllable
Time: 0.6s Bytes: 2.94M Available: 1.04G

```

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนของโปรแกรม MATHCAD พร้อมผลที่ได้

$$A := \begin{pmatrix} 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \\ -6 & -11 & -6 \end{pmatrix} \quad B := \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix}$$

$$C := \text{augment}(B, A \cdot B, A^2 \cdot B) \quad C = \begin{pmatrix} 0 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & -6 \\ 1 & -6 & 25 \end{pmatrix}$$

$$r := \text{rank}(C) \quad r = 3$$

$$n := \text{rows}(C) \quad n = 3$$

$$\text{check}(r, n) := \begin{cases} C & \text{if } r = n \\ 0 & \text{otherwise} \end{cases}$$

$$\text{check}(r, n) = \begin{pmatrix} 0 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & -6 \\ 1 & -6 & 25 \end{pmatrix}$$

If $\text{check}(r, n) = C$, so system is Controllable

If $\text{check}(r, n) = 0$, so system is Uncontrollable

สรุปผลการทดลองที่ 8

จากการทดลองจะพบว่า ในส่วนโปรแกรม MATHCAD จะไม่สามารถทำการคำนวณค่า แล้วแสดงในรูปของข้อความได้ แต่ในส่วนโปรแกรม MATLAB และ MAPLE จะสามารถทำได้ ทำให้เราทราบผลโดยทันที

การทดลองที่ 9 Observability

จากสมการ State Space ทำการตรวจสอบว่าสามารถที่ตรวจสอบได้ (System is Observable)

เมื่อกำหนดให้

$$A = \begin{pmatrix} 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \\ -6 & -11 & -6 \end{pmatrix} \quad B = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix} \quad C = (4 \ 5 \ 1)$$

ส่วนของโปรแกรม MATLAB

```
function [Obser]=Ex9
A=[0 1 0;0 0 1;-6 -11 -6];
B=[0;0; 1];
C=[4 5 1];
n=rank(A);
J=zeros(length(A),1)
for i =0:n-1
    D=[(A^i)'*C']
    E=D
    H=[J E]
    J=H
end
Obser=J(:,2:end)
m=rank(Obser);
rankObser = m
if m == n
    disp('System is Observable');
else
    disp('System is Unobservable');
end
```

ผลที่ได้จากการใช้โปรแกรม MATLAB

```
MATLAB Command Window
File Edit View Window Help
[Icons]
Obser =
    4   -6    6
    5   -7    5
    1   -1   -1
```

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

```

rankObser =

2

System is Unobservable

Ready

```

ส่วนของโปรแกรม MAPLE

```

> A := array(1..3,1..3):
A[1,1] :=0:A[1,2]:=1:A[1,3]:=0:A[2,1]
:=0:A[2,2]:=0:A[2,3]:=1:A[3,1] :=-6:A[3,2]:=-11:A[3,3]:=-
6:
> C:= array(1..1,1..3):
C[1,1] := 4:C[1,2]:=5:C[1,3]:=1:
> obsv:=proc(A,C,Ob)
> local con,con1,con2,com,com1,C1,i,n;
> with(linalg,augment,transpose,rowdim);
> n:=rowdim(A);con:=array(1..n,1..1);
>   for i to 3 do
>       con[i,1]:=C[1,i];
>   od;
> com:=evalm((transpose(A^(1)))&*(transpose(C)));
> con1:=array(1..n,1..1);
>   for i to 3 do
>       con1[i,1]:=com[i,1];
>   od;
> com1:=evalm((transpose(A^(2)))&*(transpose(C)));
> con2:=array(1..n,1..1);

```

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

```

> for i to 3 do
>     con2[i,1]:=com1[i,1];
> od;
> C1:=augment(con,con1);
> Ob:=augment(C1,con2);
> end;

```

ผลที่ได้จากการใช้โปรแกรม MAPLE

```

Maple 6 - [observability.mws]
File Edit View Insert Format Spreadsheet Options Window Help
x (v) !
> obsv(A,C,'Ob');
> Ob:=eval(Ob);
Ob = 
$$\begin{bmatrix} 4 & -6 & 6 \\ 5 & -7 & 5 \\ 1 & -1 & -1 \end{bmatrix}$$

> with(linalg,rank,coldim):
> R:=rank(Ob);
> n:=coldim(Ob);
> if R=n then
print(System..Observable);
> else print(System..UnObservable);
> fi;
R := 2
n := 3
System .. UnObservable
Time: 0.6s Bytes: 2.94M Available: 1.17G

```

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนของโปรแกรม MATHCAD พร้อมผลที่ได้

$$A := \begin{pmatrix} 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \\ -6 & -11 & -6 \end{pmatrix} \quad C := (4 \ 5 \ 1)$$

$$O := \text{augment} \left[C^T, A^T \cdot C^T, (A^T)^2 \cdot C^T \right] \quad O = \begin{pmatrix} 4 & -6 & 6 \\ 5 & -7 & 5 \\ 1 & -1 & -1 \end{pmatrix}$$

$$r := \text{rank}(O) \quad r = 2$$

$$n := \text{rows}(O) \quad n = 3$$

$$\text{check}(r, n) := \begin{cases} 0 & \text{if } r = n \\ 1 & \text{otherwise} \end{cases}$$

$$\text{check}(r, n) = 0$$

If $\text{check}(r, n) = 0$, so system is Observable

If $\text{check}(r, n) = 1$, so system is Unobservable

สรุปผลการทดลองที่ 9

จากการทดลองจะพบว่า ในส่วนโปรแกรม MATHCAD จะไม่สามารถทำการคำนวณค่าแล้วจะแสดงในรูปของข้อความได้ แต่ในส่วนของโปรแกรม MATLAB และ MAPLE จะสามารถทำได้ ทำให้เราทราบผลโดยทันที

บทที่ 4

Regulator and Observer Design

ทฤษฎี

Regulator ทำหน้าที่ปรับสถานะที่เบี่ยงเบนไปให้กลับมาจุดสมดุล

$$dX/dt = AX + Bu$$

$$u = -KX$$

เมื่อ

A เป็น Matrix ที่มีขนาดเป็น $n \times n$

B เป็น Matrix ที่มีขนาดเป็น $n \times 1$

u เป็น Input scalar

K เป็น Matrix ที่มีขนาดเป็น $1 \times n$ เรียกว่า state feedback gain matrix โดยจะสามารถปรับค่าได้โดยมีเงื่อนไขดังนี้

1. (A,B) เป็น Controllable
2. สถานะ X_i (ที่ X_i ใด ๆ) สามารถตรวจจับได้ (Detectable)

โดยที่ $\mu_1, \mu_2, \dots, \mu_n$ เป็นค่า eigenvalue ได้ตามที่เราต้องการ ดังนั้นวิธีหาค่า K หาได้จาก

$$1. \Delta(s) = s^n + a_n s^{n-1} + \dots + a_1 = \det(sI - A)$$

$$\text{หา } T = c * W \text{ โดยที่ } W = \begin{pmatrix} a_2 & \dots & a_n & 1 \\ \cdot & \cdot & 1 & 0 \\ a_n & 1 & 0 & 0 \\ 1 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

$$c = [B \ A * B \ A^2 * B \ \dots \ A^{n-1} * B]$$

2. กำหนดเลือก pole ($\mu_1, \mu_2, \dots, \mu_n$)

$$(s - \mu_1)(s - \mu_2) \dots (s - \mu_n) = s^n + d_n s^{n-1} + \dots + d_1$$

หาค่า $d_i - a_i$ โดยการเทียบสัมประสิทธิ์

$$3. K = (d_1 - a_1 \quad d_2 - a_2 \quad \dots \quad d_n - a_n) T^{-1}$$

Observer คือการประมาณค่าตัวแปรสถานะที่เปลี่ยนไป (State Variable) ในบาง State ที่ไม่สามารถตรวจสอบได้ แต่ถ้า State observer สามารถตรวจตรา State Variable ได้ทุกๆ State ภายในระบบแล้วจะเรียกว่า Full Order State Observer

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ดังนั้นวิธีหาค่า Ke หาได้จาก

$$1. \Delta(S) = S^n + a_n S^{n-1} + \dots + a_1 = \det(SI - A)$$

$$\text{หา } T = W * O \text{ โดยที่ } O = [C^T \ A^T C^T \dots ((A^T)^{(n-1)}) * C^T]$$

$$W = \begin{pmatrix} a_2 & \dots & a_n & 1 \\ \cdot & \cdot & 1 & 0 \\ a_n & 1 & 0 & 0 \\ 1 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

2. กำหนดเลือก pole ($\mu_1, \mu_2, \dots, \mu_n$)

$$(S - \mu_1)(S - \mu_2)\dots(S - \mu_n) = S^n + \alpha_n S^{n-1} + \dots + \alpha_1$$

หาค่า $\alpha_1 - \alpha_n$ โดยการเทียบสัมประสิทธิ์

$$3. Ke = (W * O)^{-1} \begin{pmatrix} \alpha_1 - a_1 \\ \alpha_2 - a_2 \end{pmatrix}$$

การทดลองที่ 10 Regulator design

กำหนดให้

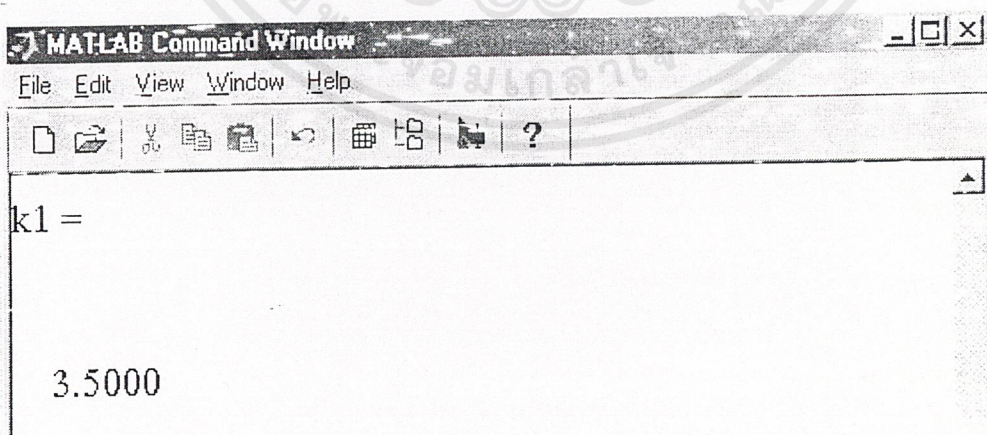
$$A := \begin{pmatrix} -4 & 2 & 0 \\ 1 & -3 & 1 \\ 0 & 1 & -2 \end{pmatrix} \quad B := \begin{pmatrix} 2 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}$$

และกำหนดโพลใหม่ไปที่ตำแหน่ง $\mu_1 = -5 + j2$, $\mu_2 = -5 - j2$, $\mu_3 = -6$

ส่วนของโปรแกรม MATLAB

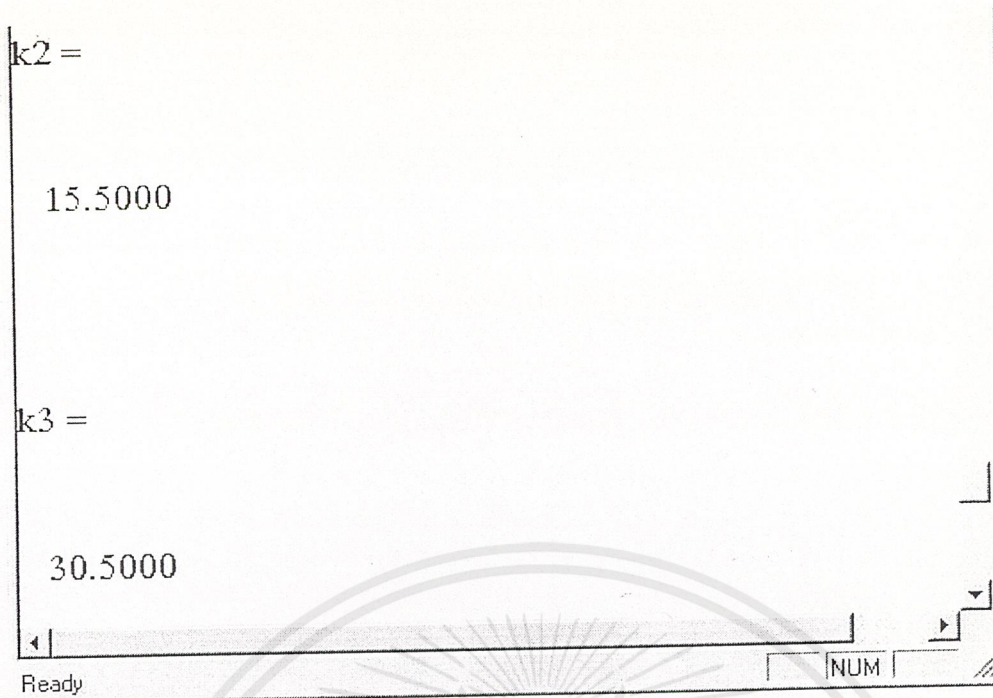
```
A=[-4 2 0;1 -3 1;0 1 -2];
B=[2;0;0];
M=[B A*B A^2*B];
rank(M);
JA=poly(A);
a1=JA(2);a2=JA(3);a3=JA(4);
W=[a2 a1 1;a1 1 0;1 0 0];
T=M*W;
J=[-5+2i 0 0;0 -5-2i 0;0 0 -6];
JJ=poly(J);
aa1=JJ(2);aa2=JJ(3);aa3=JJ(4);
K=[aa3-a3 aa2-a2 aa1-a1]*(inv(T));
k1=K(1),k2=K(2),k3=K(3)
```

ผลที่ได้จากการใช้โปรแกรม MATLAB

The screenshot shows the MATLAB Command Window interface. The title bar reads "MATLAB Command Window". Below the title bar is a menu bar with "File", "Edit", "View", "Window", and "Help". A toolbar with various icons is visible below the menu bar. The main area of the window displays the output of the MATLAB script, which is "k1 = 3.5000".

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนของโปรแกรม MAPLE

```

> #regulator (method1)
> A:=Matrix([[ -4, 2, 0], [1, -3, 1], [0, 1, -2]]);
> B:=Matrix([[2], [0], [0]]);
> mu1:=complex(-5, 2); mu2:=complex(-5, -2); mu3:=-6;
> W:=Matrix([[ddg[2], ddg[3], 1], [ddg[3], 1, 0], [1, 0, 0]]);
> cont:=proc(A, B, C, K)
> local
con, con1, con2, com, com1, C1, i, ii, ss, ee, ddg, ddg1, ggd1, ggd2, T
T, T, K1, n;
> with(linalg, augment):
> n:=rowdim(A); con:=array(1..n, 1..1);
>   for i to n do
>     con[i, 1]:=B[i, 1];
>   od;
> com:=evalm((A^(1)) &*B);
> con1:=array(1..n, 1..1);
>   for i to n do
>     con1[i, 1]:=com[i, 1];

```

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

```

> od;
> com1:=evalm((A^(2))&*B);
> con2:=array(1..n,1..1);
> for i to n do
>     con2[i,1]:=com1[i,1];
> od;
> C1:=augment(con,con1);
> C:=augment(C1,con2);
> ii:=array(identity,1..n,1..n);
> ss:=det((s*ii)-A);
> ddg:=[coeff(ss,s,'i-1') $ 'i'=1..n]; # a1...an
> ggd1:=array(1..1,1..n);
> for i to n do
>     ggd1[1,i]:=ddg[i];
> od;
> ee:=expand((s+Complex(5, 2))*(s+Complex(5,-2))*(s+6));
> ddg1:=[coeff(ee,s,'i-1') $ 'i'=1..n]; # a1...an
> ggd2:=array(1..1,1..n);
> for i to n do
>     ggd2[1,i]:=ddg1[i];
> od;
> TT:=evalm(C&*W);
> T:=inverse(TT);
> K1:=array(1..1,1..n);
> for i to n do
>     K1[1,i]:=ddg1[i]-ddg[i];
> od;
> K:=evalm(K1&*T);
> end;

```

ผลที่ได้จากการใช้โปรแกรม MAPLE

```

Maple 6 - [regulater.mws]
File Edit View Insert Format Spreadsheet Options Window Help
[Icons]
x [v] !
> cont(A,B,'C','K');
> 'C'=eval(C);
C = [ 2  -8  36
      0   2 -14
      0   0   2 ]
> 'K'=eval(K);
K = [ 7/2  31/2  61/2
      2     2     2
      2     2     2 ]
Time: 2.6s Bytes: 2.94M Available: 1.18G

```

ส่วนของโปรแกรม MATHCAD พร้อมผลที่ได้

$$A := \begin{pmatrix} -4 & 2 & 0 \\ 1 & -3 & 1 \\ 0 & i & -2 \end{pmatrix} \quad B := \begin{pmatrix} 2 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix} \quad I := \text{identity}(\text{rows}(A))$$

$$C(s) := (s \cdot I - A) \rightarrow \begin{pmatrix} s+4 & -2 & 0 \\ -1 & s+3 & -i \\ 0 & -1 & s+2 \end{pmatrix}$$

$$|C(s)| \rightarrow s^3 + 9s^2 + 23s + 16$$

$$D := |C(s)| \text{ coeffs } .s \rightarrow \begin{pmatrix} 16 \\ 23 \\ 9 \\ 1 \end{pmatrix}$$

%Define

$$a1 := D_0 \quad a1 = 16$$

$$a2 := D_1 \quad a2 = 23$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

$$a3 := D_2 \quad a3 = 9$$

$$C := \text{augment}(B, A \cdot B, A^2 \cdot B) \quad C = \begin{pmatrix} 2 & -8 & 36 \\ 0 & 2 & -14 \\ 0 & 0 & 2 \end{pmatrix}$$

$$W := \begin{pmatrix} a2 & a3 & 1 \\ a3 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 0 \end{pmatrix} \quad W = \begin{pmatrix} 23 & 9 & 1 \\ 9 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

$$T := C \cdot W \quad T = \begin{pmatrix} 10 & 10 & 2 \\ 4 & 2 & 0 \\ 2 & 0 & 0 \end{pmatrix} \quad T^{-1} = \begin{pmatrix} 0 & 0 & 0.5 \\ 0 & 0.5 & -1 \\ 0.5 & -2.5 & 2.5 \end{pmatrix}$$

$$E := (s + 6) \cdot (s + 5 + 2i) \cdot (s + 5 - 2i) \begin{array}{l} \text{expand, s} \\ \text{coeffs, s} \end{array} \rightarrow \begin{pmatrix} 174 \\ 89 \\ 16 \\ 1 \end{pmatrix}$$

%Define

$$d1 := E_0$$

$$d1 = 174$$

$$d2 := E_1$$

$$d2 = 89$$

$$d3 := E_2$$

$$d3 = 16$$

$$f := (d1 - a1 \quad d2 - a2 \quad d3 - a3) \cdot T^{-1}$$

$$f = (3.5 \quad 15.5 \quad 30.5)$$

สรุปผลการทดลองที่ 10

จากการทดลองจะพบว่าในการคำนวณหา Regulator design นั้นพบว่าทั้งสามโปรแกรมจะใช้หลักการคำนวณที่เหมือนกัน ดังนั้นค่าที่ได้ก็จะมีความเท่ากัน

แต่โปรแกรม MATHCAD มีการคำนวณค่าคำตอบของสมการได้สะดวกและการทำงานได้ง่าย และสามารถทำความเข้าใจในตัวโปรแกรมได้และรวดเร็ว กว่าโปรแกรม MAPLE และโปรแกรม MATLAB

โดยเราจะทำการเขียนโปรแกรมเลียนแบบการคำนวณตามทฤษฎี Regulator design โดยทำการคำนวณหาตัวป้อนกลับ (State feedback gain) ที่ทำให้ได้ค่าโพลที่ต้องการ และยังช่วยเพื่อความเข้าใจในการคำนวณค่าต่างๆ ให้ดียิ่งขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การทดลองที่ 11 Observer design

เมื่อกำหนดให้

$$A := \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 20.6 & 0 \end{pmatrix} \quad B := \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix} \quad C := (1 \ 0) \quad D := (0)$$

ส่วนของโปรแกรม MATLAB

```
A=[0 1;20.6 0];
B=[0;1];
C=[1 0];
D=[0];
M=[B A*B];
rank(M);
J=[-1.8+2.4i 0;0 -1.8-2.4i];
JJ=poly(J);
Phi=polyvalm(poly(J),A);
K=[0 1]*M'*Phi
N=[C' A'*C'];
rank(N);
J0=[-8 0;0 -8];
poly(J0);
Ph=polyvalm(poly(J0),A);
Ke=Ph*N'*[0;1]
```

ผลที่ได้จากการใช้โปรแกรม MATLAB

```
MATLAB Command Window
File Edit View Window Help
» obs

K =

29.6000 3.6000

Ready
```

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนของโปรแกรม MAPLE

```

> #observer (Method2)
> A:=Matrix([[0,20.6],[1,0]]);
> B:=Matrix([[0],[1]]);
> C:=Matrix([0,1]);
> mu1:=complex(-1.8,2.4);mu2:=complex(-1.8,-2.4);
> K:=Matrix([[k1],[k2]]);
> observer2:=proc(A,C,Ke)
> local n,cc,ddg,ddg1,ee,i,ii;
> with(linalg):
> n:=rowdim(A);
> ii:=array(identity,1..n,1..n);
> cc:=det(((s*ii)-A)+(K&*C));
> ddg:=[coeff(cc,s,'i-1') $ 'i'=1..n]; # a1...an
> ee:=expand((s-Complex(-1.8,2.4))*(s-Complex(-1.8,-2.4)));
> ddg1:=[coeff(ee,s,'i-1') $ 'i'=1..n]; # a1...an
> Ke:=array(1..n,1..1);
>   for i to n do
>     if i=1 then
>       Ke[i,1]:=- (subs(k1=-ddg1[i],ddg[i]));
>     elif i=2 then
>       Ke[i,1]:=- (subs(k2=-ddg1[i],ddg[i]));
>     else
>       Ke[i,1]:=- (subs(k3=-ddg1[i],ddg[i]));
>     fi;
>   od;
> end;

```

ผลที่ได้จากการใช้โปรแกรม MAPLE

```

observer[method2].mws
> observer2 (A, C, 'Ke' );
3.6
> 'Ke'=eval (Ke) ;
Ke = [ 29.60000000 + 0. I
       3.6 ]
> |

```

ส่วนของโปรแกรม MATHCAD พร้อมผลที่ได้

$$\begin{aligned}
 A &:= \begin{pmatrix} 0 & 20.6 \\ 1 & 0 \end{pmatrix} & B &:= \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix} & C &:= (0 \ 1) \\
 \mu_1 &:= -1.8 + 2.4i & \mu_2 &:= -1.8 - 2.4i \\
 O &:= \text{augment}(C^T, A^T \cdot C^T) & O &= \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix} \\
 I &:= \text{identity}(\text{rows}(A)) & D(s) &:= (s \cdot I - A) \rightarrow \begin{pmatrix} s & -20.6 \\ -1 & s \end{pmatrix} \\
 |D(s)| &\rightarrow s^2 - 20.6 & E &:= |D(s)| \text{ coeffs, } s \rightarrow \begin{pmatrix} -20.6 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix} \\
 \%Define & & a_1 &:= E_0 & a_1 &= -20.6 \\
 & & a_2 &:= E_1 & a_2 &= 0 \\
 W &:= \begin{pmatrix} a_2 & 1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix} & W &= \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix} \\
 F &:= [(s - \mu_1) \cdot (s - \mu_2)] \begin{matrix} \text{expand, } s \\ \text{coeffs, } s \end{matrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 9.00 \\ 3.6 \\ 1 \end{pmatrix}
 \end{aligned}$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

%Define

$$\alpha 1 := F_0 \quad \alpha 1 = 9$$

$$\alpha 2 := F_1 \quad \alpha 2 = 3.6$$

$$Ke := (W \cdot O)^{-1} \cdot \begin{pmatrix} \alpha 1 - a1 \\ \alpha 2 - a2 \end{pmatrix}$$

$$Ke = \begin{pmatrix} 29.6 \\ 3.6 \end{pmatrix}$$

สรุปผลการทดลองที่ 11

จากการทดลองจะพบว่าในการคำนวณหา Observer design นั้นพบว่าทั้งสามโปรแกรมจะใช้หลักการคำนวณที่เหมือนกัน ดังนั้นค่าที่ได้ก็จะมีค่าเท่ากัน

แต่โปรแกรม MATHCAD มีการคำนวณหาค่าคำตอบของสมการได้สะดวกและการทำงานได้ง่าย และสามารถทำความเข้าใจในตัวโปรแกรมได้และรวดเร็ว กว่าโปรแกรม MAPLE และโปรแกรม MATLAB

โดยเราจะทำการเขียนโปรแกรมเลียนแบบการคำนวณตามทฤษฎี Observer design และยังช่วยเพื่อความเข้าใจในการคำนวณค่าต่างๆ ให้ดียิ่งขึ้น

บทที่ 5

สรุปและวิจารณ์ผลการทดลอง

จากการทดลองใช้ทั้ง 3 โปรแกรมในการวิเคราะห์ที่เกี่ยวกับสมการสถานะจะได้ข้อดีและข้อเสียของทั้ง 3 โปรแกรมดังนี้

ข้อดีของโปรแกรม MATLAB

1. สามารถคำนวณเชิงตัวเลขและกราฟได้ง่ายและรวดเร็ว
2. การเขียนโปรแกรมไม่ยุ่งยากและไม่ซับซ้อน สามารถเห็นผลได้รวดเร็ว
3. สามารถแสดงค่าของผลลัพธ์หรือไม่แสดงค่าก็ได้
4. มีฟังก์ชันคณิตศาสตร์ให้เลือกใช้ในการคำนวณมาแล้วหรือสร้างเองก็ได้
5. เป็นโปรแกรมที่พัฒนาเวอร์ชันใหม่ ๆ ออกมาเสมอ
6. ถ้าผู้ใช้งานมีความรู้เกี่ยวกับ Pascal หรือภาษา C จะสามารถทำความเข้าใจได้รวดเร็ว
7. สามารถพิมพ์และจัดเก็บในรูปแบบ m-file และสามารถนำแก้ไขได้ในภายหลัง

ข้อด้อยของโปรแกรม MATLAB

1. ไม่มีสัญลักษณ์พิเศษมาใช้ในการคำนวณทำให้ยากต่อการเข้าใจ
2. ไม่มีแถบเครื่องมือ(Tool bar)มาให้ จึงทำให้การใช้งานยุ่งยากขึ้น

ข้อดีของโปรแกรม MAPLE

1. สามารถสร้าง procedure ที่ใช้ในการคำนวณสมการต่าง ๆ เพื่อให้การแก้สมการง่ายขึ้น
2. มีฟังก์ชันคณิตศาสตร์ให้เลือกใช้ในการคำนวณมาแล้วทำให้ใช้งานได้สะดวกมากขึ้น
3. มีตัวอย่างการใช้งานของคำสั่งต่าง ๆ ทำให้เข้าใจการใช้งานได้ง่ายขึ้น
4. เป็นโปรแกรมที่พัฒนาเวอร์ชันใหม่ ๆ ออกมาเสมอ รวมถึงการมีตัวอย่างการใช้โปรแกรมใหม่ ๆ ให้ดาวน์โหลดอยู่เสมอ

ข้อด้อยของโปรแกรม MAPLE

1. การพิมพ์โปรแกรมไปแล้วถ้าจะกลับมาแก้ไขที่ข้างต้น โปรแกรมทำได้ยุ่งยาก
2. ไม่มีการประมวลผลอัตโนมัติ (Automatic Excute) เมื่อแก้ไขโปรแกรมต้องทำการประมวลผลใหม่ จึงจะได้ผลคำตอบ

ข้อดีของโปรแกรม MATHCAD

1. สามารถพิมพ์โปรแกรมที่ส่วนใดของแผ่นงาน (Work Sheet)
2. เรียกดูค่า คำตอบของสมการที่ส่วนใดก็ได้
3. เหมาะกับการคำนวณฟังก์ชันทางคณิตศาสตร์ที่ยุ่งยากได้ดี
4. มีแถบเครื่องมือต่าง ๆ หรือตัวอักษรพิเศษมาให้เลือกใช้งานได้ง่าย
5. เมื่อพิมพ์สมการทางคณิตศาสตร์แล้วสามารถหาคำตอบได้ทันที

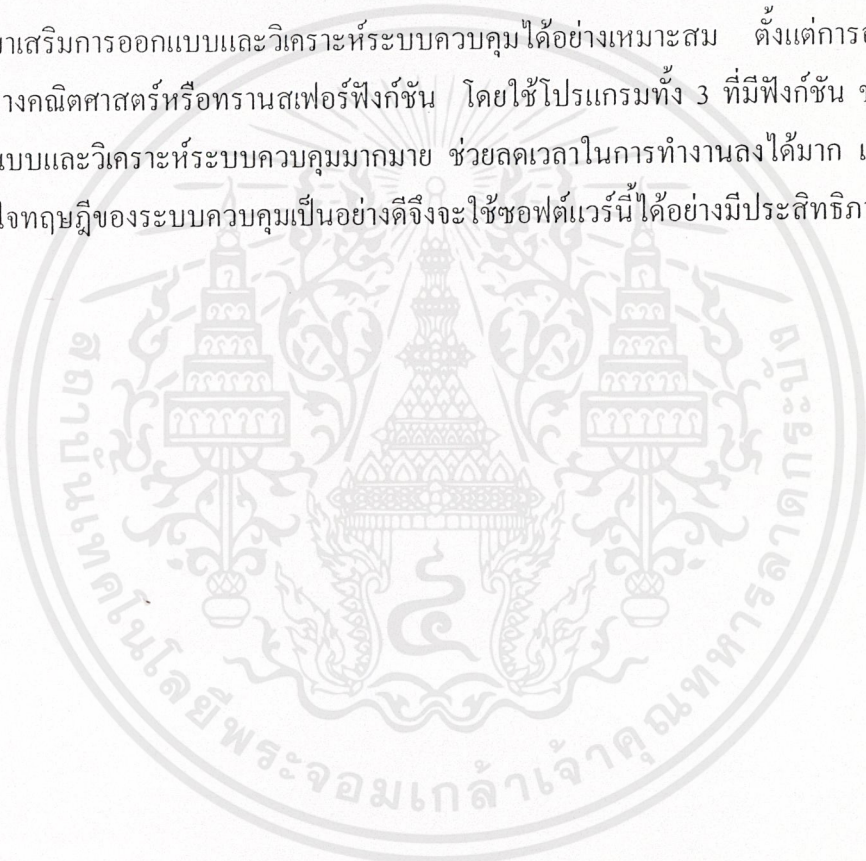
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. สามารถแสดงค่า ผลลัพธ์ที่จุดต่าง ของกราฟได้

ข้อด้อยของโปรแกรม MATHCAD

1. ไม่สามารถทำการคำนวณในรูปแบบตัวแปรต่อตัวแปรได้
2. ไม่สามารถทำการใช้คำสั่งเงื่อนไขในหมวด Symbolic
3. ไม่มีฟังก์ชันคณิตศาสตร์ให้เลือกใช้ในการคำนวณ

จากการทดลองชี้ชัดว่า การนำเอาซอฟต์แวร์มาช่วยในการออกแบบและวิเคราะห์ระบบควบคุมมีประโยชน์มาก ซอฟต์แวร์ที่นำมาใช้ทั้ง 3 ชนิดนี้มีจุดเด่นที่แตกต่างกัน ซึ่งจุดเด่นที่มีอยู่สามารถนำมาเสริมการออกแบบและวิเคราะห์ระบบควบคุมได้อย่างเหมาะสม ตั้งแต่การออกแบบด้วยโมเดลทางคณิตศาสตร์หรือทรานสเฟอร์ฟังก์ชัน โดยใช้โปรแกรมทั้ง 3 ที่มีฟังก์ชัน ช่วยเหลือในการออกแบบและวิเคราะห์ระบบควบคุมมากมาย ช่วยลดเวลาในการทำงานลงได้มาก แต่ผู้ใช้งานจำเป็นต้องเข้าใจทฤษฎีของระบบควบคุมเป็นอย่างดีจึงจะใช้ซอฟต์แวร์นี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.

ตัวอย่างการเรียกใช้คำสั่งต่าง ๆ ในโปรแกรม MATLAB

residue	แปลงทรานส์เฟอร์ฟังก์ชันเศษส่วนพหุนามเป็นเศษส่วนย่อย
tf2ss	แปลงทรานส์เฟอร์ฟังก์ชันเศษส่วนพหุนามเป็นโพลซีโร
zp2tf	แปลงทรานส์เฟอร์ฟังก์ชันโพลซีโรเป็นเศษส่วนพหุนาม
conv	คำนวณผลคูณของพหุนาม
deconv	คำนวณผลหารของเศษส่วนพหุนาม
poly	คำนวณฟังก์ชันพหุนามของราก
roots	คำนวณรากของฟังก์ชันพหุนาม

ฟังก์ชัน Residue

ฟังก์ชัน residue แปลงทรานส์เฟอร์ฟังก์ชันเศษส่วนพหุนาม $B(s)$ และ $A(s)$ เป็นเศษส่วนย่อยของ เรสิดิว R โพล P และเศษเหลือ $K(s)$

$$[R,P,K] = \text{residue}(B,A)$$

กระจายเศษส่วนย่อยของทรานส์เฟอร์ฟังก์ชัน

$$G(s) := \frac{3s + 4}{s^2 + 3s + 2}$$

$$\gg A = [1 \ 3 \ 2]$$

$$\gg B = [3 \ 4]$$

$$\gg [R,P,K] = \text{residue}(B,A)$$

$$R =$$

$$2$$

$$1$$

$$P =$$

$$-2$$

$$-1$$

$$K = []$$

เศษส่วนย่อยของทรานส์เฟอร์ฟังก์ชัน คือ

$$G(s) := \frac{2}{s + 2} + \frac{1}{s + 1}$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.

ตัวอย่างการเรียกใช้คำสั่งต่าง ๆ ในโปรแกรม MATLAB

residue	แปลงทรานส์เฟอร์ฟังก์ชันเศษส่วนพหุนามเป็นเศษส่วนย่อย
tf2ss	แปลงทรานส์เฟอร์ฟังก์ชันเศษส่วนพหุนามเป็นโพลซีโร
zp2tf	แปลงทรานส์เฟอร์ฟังก์ชันโพลซีโรเป็นเศษส่วนพหุนาม
conv	คำนวณผลคูณของพหุนาม
deconv	คำนวณผลหารของเศษส่วนพหุนาม
poly	คำนวณฟังก์ชันพหุนามของราก
roots	คำนวณรากของฟังก์ชันพหุนาม

ฟังก์ชัน Residue

ฟังก์ชัน residue แปลงทรานส์เฟอร์ฟังก์ชันเศษส่วนพหุนาม $B(s)$ และ $A(s)$ เป็นเศษส่วนย่อยของ เรสิดิว R โพล P และเศษเหลือ $K(s)$

$$[R,P,K] = \text{residue}(B,A)$$

กระจายเศษส่วนย่อยของทรานส์เฟอร์ฟังก์ชัน

$$G(s) := \frac{3s + 4}{s^2 + 3s + 2}$$

$$\gg A = [1 \ 3 \ 2]$$

$$\gg B = [3 \ 4]$$

$$\gg [R,P,K] = \text{residue}(B,A)$$

$$R =$$

$$2$$

$$1$$

$$P =$$

$$-2$$

$$-1$$

$$K = []$$

เศษส่วนย่อยของทรานส์เฟอร์ฟังก์ชัน คือ

$$G(s) := \frac{2}{s+2} + \frac{1}{s+1}$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กระจายเศษส่วนย่อยของทรานส์เฟอร์ฟังก์ชัน

$$G(s) := \frac{s^2 + 6s + 6}{s^2 + 3s + 2}$$

$$\gg A = [1 \ 3 \ 2]$$

$$\gg B = [1 \ 6 \ 6]$$

$$\gg [R,P,K] = \text{residue}(B,A)$$

$$R =$$

$$2$$

$$1$$

$$P =$$

$$-2$$

$$-1$$

$$K =$$

$$1$$

เศษส่วนคละของทรานส์เฟอร์ฟังก์ชัน คือ

$$G(s) := \frac{2}{s+2} + \frac{1}{s+1} + 1$$

ฟังก์ชัน tf2zp

ฟังก์ชัน tf2zp แปลงทรานส์เฟอร์ฟังก์ชันเศษส่วนพหุนาม B (s) และ A (s) เป็น โพล P ซี่

โร้ Z และ อัตรายขย K ของทรานส์เฟอร์ฟังก์ชัน

$$[Z,P,k] = \text{tf2zp}(B,A)$$

คำนวณ โพลซี่โร้ของทรานส์เฟอร์ฟังก์ชัน

$$G(s) := \frac{3s + 3}{s^2 + 5s + 6}$$

$$\gg A = [1 \ 6 \ 6]$$

$$\gg B = [3 \ 3]$$

$$\gg [Z,P,k] = \text{tf2zp}(B,A)$$

$$Z =$$

$$-1$$

$$P =$$

$$-3$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

-2

k =

3

โพลและซีโรของทรานส์เฟอร์ฟังก์ชัน คือ

$$G(s) := \frac{3(s+1)}{(s+3)(s+2)}$$

ฟังก์ชัน zp2tf

ฟังก์ชัน zp2tf แปลง โพล P ซีโร Z และอัตราขยาย K ของทรานส์เฟอร์ฟังก์ชัน เป็นเศษ

ส่วนพหุนาม B (s) และ A (s)

$$[B,A] = \text{zp2tf}(Z,P,k)$$

โพล ซีโร และอัตราขยาย ของทรานส์เฟอร์ฟังก์ชัน

$$G(s) := \frac{3(s+1)}{(s+3)(s+2)}$$

$$\gg P = [-3;-2]$$

$$\gg Z = -1$$

$$\gg k = 3$$

$$\gg [B,A] = \text{zp2tf}(Z,P,k)$$

$$B =$$

$$0 \ 3 \ 3$$

$$A =$$

$$1 \ 5 \ 6$$

ทรานส์เฟอร์ฟังก์ชัน คือ

$$G(s) := \frac{3s+3}{s^2+5s+6}$$

ฟังก์ชัน Conv

ฟังก์ชัน Conv คำนวณพหุนามของผลคูณ C (s) ระหว่าง พหุนาม A (s) กับพหุนาม B(s)

$$C = \text{conv}(A,B)$$

พหุนาม A (s) และ B(s)

$$A(s) = s+1 \text{ และ } B(s) = s+2$$

$$\gg A = [1 \ 1]$$

$$\gg B = [1 \ 2]$$

$$\gg C = \text{conv}(A,B)$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

$$C =$$

$$1 \ 3 \ 2$$

ผลคูณของ พหุนาม $A(s)$ และ $B(s)$ คือ

$$C(s) := s^2 + 3s + 2$$

ฟังก์ชัน deconv

ฟังก์ชัน deconv คำนวณผลหารของ พหุนาม $B(s)$ กับพหุนามส่วน $A(s)$ เป็นพหุนาม $Q(s)$ และเศษหาร $R(s)$

$$[Q,A] = \text{deconv}(B,A)$$

เศษส่วนพหุนามนาม

$$\frac{B(s)}{A(s)} := \frac{s^2 + 3s + 2}{s + 1}$$

$$\gg B = [1 \ 3 \ 2]$$

$$\gg A = [1 \ 1]$$

$$\gg [Q,A] = \text{deconv}(B,A)$$

$$Q =$$

$$1 \ 2$$

$$R =$$

$$0 \ 0 \ 0$$

ผลหารของพหุนาม $B(s)$ และ $A(s)$ คือ

$$Q(s) := s + 2$$

ฟังก์ชัน Poly

ฟังก์ชัน Poly คำนวณพหุนาม $A(s)$ จากรากของพหุนาม R

$$A = \text{poly}(R)$$

ตัวประกอบรากของพหุนาม $A(s)$

$$A(s) := (s + 2)(s + 1)$$

$$\gg R = [-2; -1]$$

$$\gg A = \text{poly}(R)$$

$$A =$$

$$1 \ 3 \ 2$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พหุนาม $A(s)$ คือ

$$A(s) := s^2 + 3s + 2$$

ฟังก์ชัน roots

ฟังก์ชัน roots คำนวณราก R ของพหุนาม $A(s)$

$$R = \text{roots}(A)$$

พหุนาม $A(s)$ คือ

$$A(s) := s^2 + 3s + 2$$

$$\gg A = [1 \ 3 \ 2]$$

$$\gg R = \text{roots}(A)$$

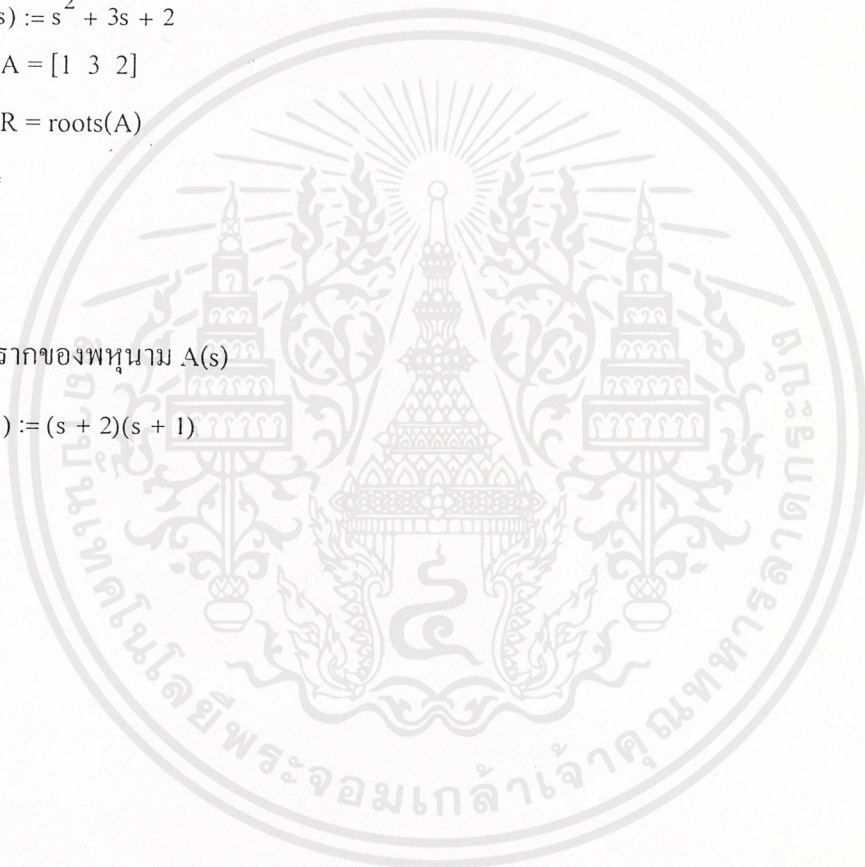
$$R =$$

$$-2$$

$$-1$$

ตัวประกอบรากของพหุนาม $A(s)$

$$A(s) := (s + 2)(s + 1)$$

ภาคผนวก ข.

ตัวอย่างการเรียกใช้คำสั่งต่าง ๆ ในโปรแกรม MAPLE

การกำหนดค่าเมทริกซ์

```
> Matrix ([[1, 2, 3], [4, 5, 6]]);
```

$$\begin{bmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 4 & 5 & 6 \end{bmatrix}$$

การเรียกใช้แพ็คเกจ(package)

```
> with(linalg, exponential);
```

$$[exponential]$$

```
> phi[a] := exponential(A, t);
```

$$\phi_a := \begin{bmatrix} -e^{(-2t)} + 2e^{(-t)} & e^{(-t)} - e^{(-2t)} \\ -2e^{(-t)} + 2e^{(-2t)} & 2e^{(-2t)} - e^{(-t)} \end{bmatrix}$$

การเรียกใช้ procedure และการประกาศตัวแปร

```
> discon := proc(A, B, T, mG, mH)
> local mA, mC;
```

การคำนวณหาผลลัพท์ของโปรแกรม

```
> discon(A, B, h, 'G', 'H');
```

$$\begin{bmatrix} 1 - e^{(-h)} \\ h + e^{(-h)} - 1 \end{bmatrix}$$

```
> 'H' = eval(H);
```

$$H = \begin{bmatrix} 1 - e^{(-h)} \\ h + e^{(-h)} - 1 \end{bmatrix}$$

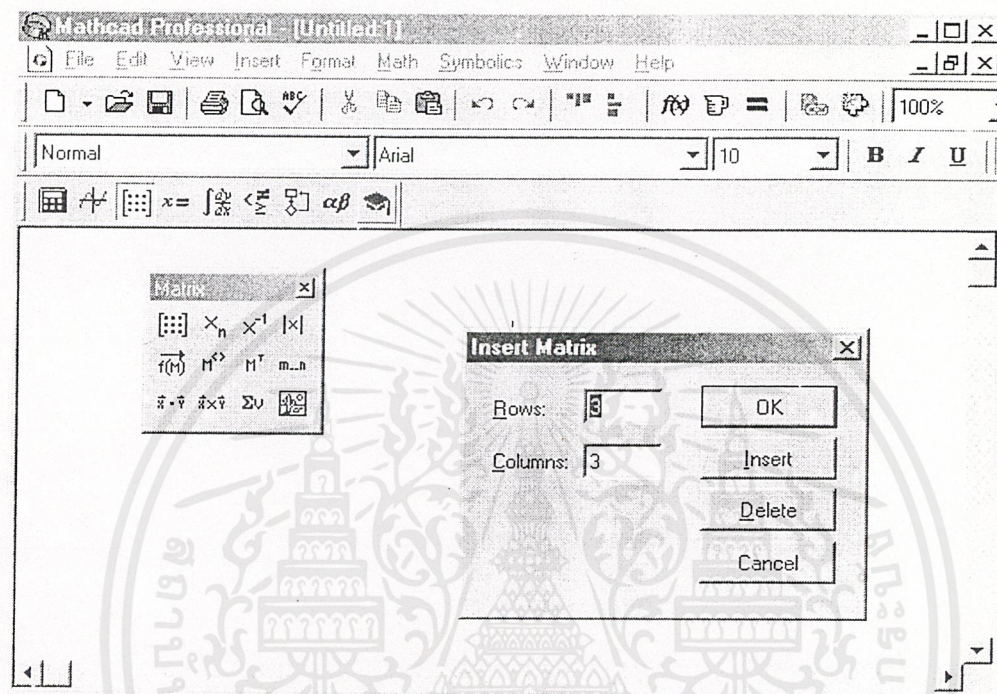
```
> 'G' = eval(G);
```

$$G = \begin{bmatrix} e^{(-h)} & 0 \\ 1 - e^{(-h)} & 1 \end{bmatrix}$$

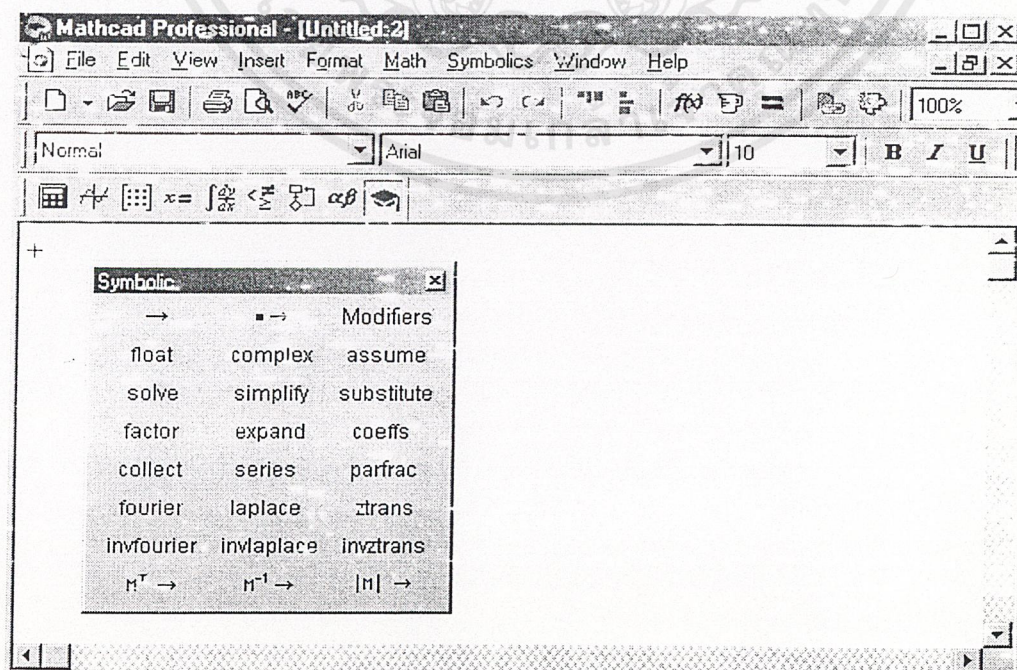
ภาคผนวก ก.

ตัวอย่างการเรียกใช้คำสั่งต่าง ๆ ในโปรแกรม MATHCAD

การกำหนดค่าเมทริกซ์

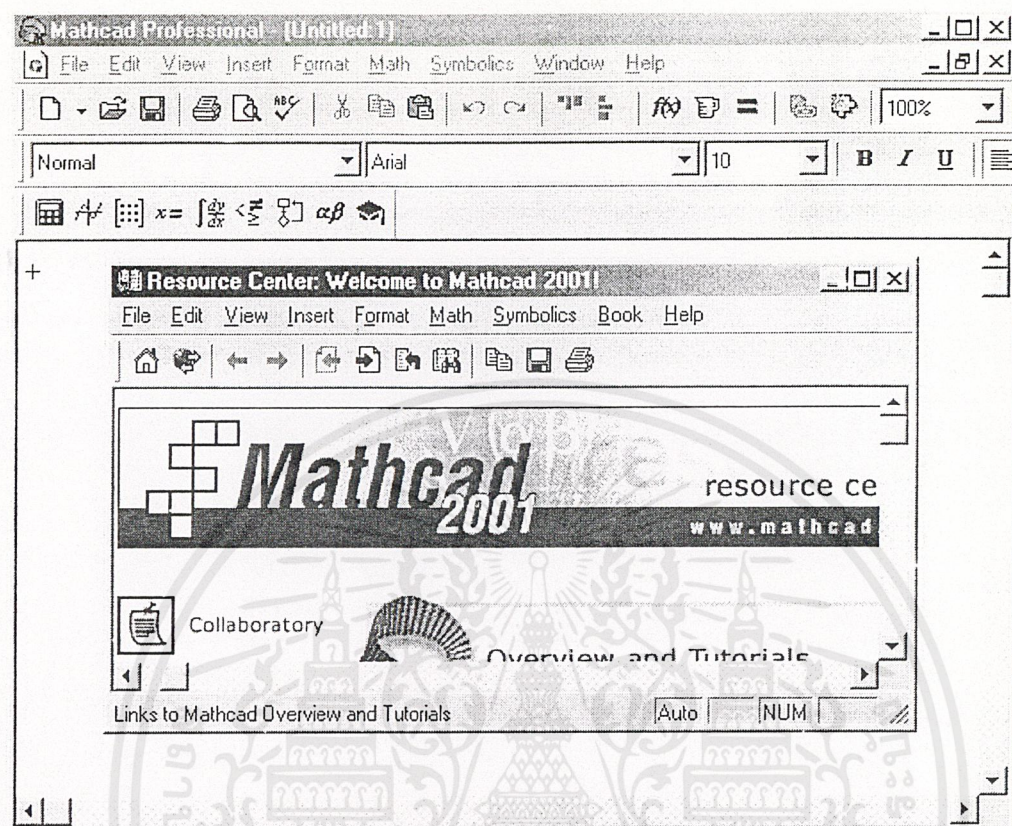

การกระทำการคำนวณในโหมดซิมโบลิก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การเรียกใช้ Resource Center

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิตติกรรมประกาศ

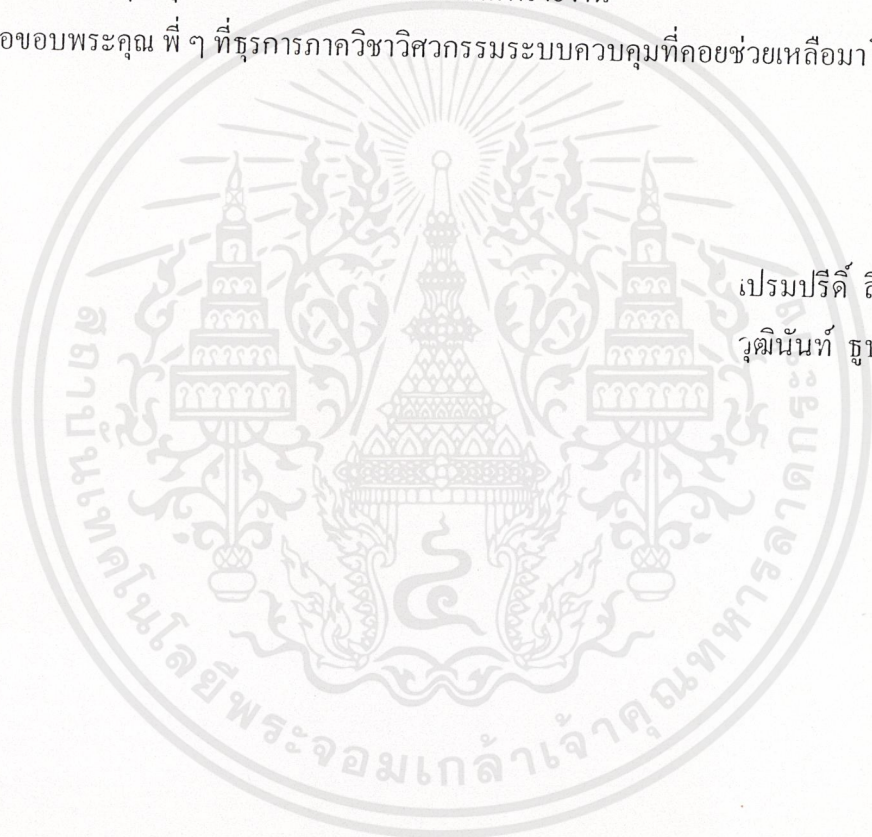
ขอขอบพระคุณ อาจารย์ วิพันธ์ ปรีชาพานิช อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทเป็นอย่างยิ่ง
ที่คอยให้คำปรึกษาและแนะนำช่วยเหลือจนปริญญาโทฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ภายในภาควิชาวิศวกรรมระบบควบคุมทุกท่านที่ช่วยอบรมสั่งสอน
ตลอดระยะเวลาที่ศึกษาอยู่ที่ลาดกระบัง

ขอขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ โอปอ กอล์ฟ รวมถึงเพื่อนภายในภาคที่คอยเป็นแรงกระตุ้น
ให้เราขยันหมั่นเพียรและเป็นกำลังใจ

ขอขอบพระคุณ คุณอา ที่ให้ยืมหมึกสำหรับพิมพ์รายงาน

ขอขอบพระคุณ พี่ ๆ ที่ธุรการภาควิชาวิศวกรรมระบบควบคุมที่คอยช่วยเหลือมาโดยตลอด

เปรมปรีดี ลีตระกูล
วุฒินันท์ รูปหอม

บรรณานุกรม

1. Ayowale B. ogunye and Alexander Penlidis, “ State Space Computations Using MapleV ”, IEEE Control Systems, February 1996, pp.70-77
2. รศ.ดร. มนต์ สัจวงศศิลป์ และ วรรัตน์ ภัทรอมรกุล, “ คู่มือการใช้งานMATLAB ฉบับสมบูรณ์ ”, สำนักพิมพ์อินโฟเพรส, 508 หน้า, 2543
3. วิทยา สงวนวรรณ , “ การใช้งาน Mathcad เวอร์ชัน 4.0 สำหรับวินโดวส์ ”, บริษัท ซีเอ็ดดูเคชั่น จำกัด(มหาชน), 350 หน้า, 2537
4. B. W. Char, K.O.Geddes, G.H. Gonnet,B.L.Leong , M.B.Monagan, and S.M.Watt, MapleV Library Reference Manual, Springer-Verlag,1991.
5. Joe King, “ Mathcad 6.0 for Engineers ”, Addison-Wesley Publishing Company , Inc.
6. Katsuhiko Ogata, “ Discrete-Time Control System ”, Prentice-Hill Inc., Englewood Cliffs, NJ, 994 p., (1987).
7. Katsuhiko Ogata, “ Modern Control Engineering ”, Prentice-Hill Inc., Englewood Cliffs, NJ, 997 997 p., (1987).